

Plašč se mora obračati proti vetru.

A. Schiffrer.

*Tri pure, tri race,
tri bele gosi,
so skupaj črebljale
tri cele noči.*

TUKAJ se rima konča. Najbrže niti pesnik sam ni vedel, kako bi končal, ali pa ni hotel povedati resnice, v strahu, da bi se komu ne zameril. Veliko grmenja pomeni po narodni prispovici malo dežja. Take in enake misli se vrste človeku po glavi, ko prebira poročila o burnih dejanjih in o nepričakovanem nehanju najnovejše in obenem najbolj razupite ženske organizacije *Womans' Organization for Prohibition Reform*.

Pred štirimi leti je stala Mrs. Ella Boole, nadarjena in drzna voditeljica organizacije *Womans' Christian Temperance Union*, pred kongresno komisijo v Washingtonu, D. C., in zagovarjala prohibicijo v imenu žensk, ki ji po njenem zatrdilu sledi brezpogojno. Končala je svoj pomemben govor z besedami: "Predstavljam ameriško žensko in njene zahteve." Nihče ni oporekal trditvam govornice, ker so zakonodajni organi v Washingtonu deloma kavalirji dovolj, da se ne spuščajo v prepir z žensko, deloma pa tudi vedo, da stoji za W. C. T. U. moč, pred katero se trese večina zakonodaje Zedinjenih držav.

Sto let bo kmalu, odkar je bojevita *Carry Nation* razbila prvo baro v državi *Kansas*, da maščuje smrt svojega moža, katerega ji je ubila pijača. Učiteljica *Frances Elisabeth Willard* je nadaljevala boj in organizirala ženske za boj proti pijančevanju. W. C. T. U. smatra ti dve ženski za svoji ustanoviteljici. Organizacija obsega danes nad 600.000 članic vseh protestantskih veroizpovedanj. Same za sebe bi ne pomenjale dosti, toda v zvezi z drugimi ženskimi organizacijami pod vodstvom protestantskih cerkva narekujejo javno mnenje v Zedinjenih državah.

Leta 1929 v mesecu maju se je osnovala v *Chicagi* organizacija *Womans' Organization for Prohibition Reform* pod vodstvom nadarjene Mrs. *Pauline Sabin*. Namen organizacije je bil uničiti vpliv W. C. T. U. Organizacija je imela biti nepolitična in dostopna vsaki ženski, ki se ne strinja s prohibicijo. Vse, kar nosi kako pomembno ime, se

je združilo pod zastavo nove organizacije. Mrs. *Sabin* je zatrjevala, da razpolaga z več kot en milijon ženskih glasov. Ker se je pod vodstvom ženske organiziralo tudi mlado moštvo, ki je nastopalo pod imenom "*Crussaders*", so lahko računali na velike uspehe pri letošnjih volitvah.

Mrs. *Sabin* je bila znana že lepo dobo let v republikanskih političnih krogih. Od l. 1920 je vedno zavzemala odgovorna mesta pri odborih. Pred štirimi leti je nastopala javno za predsednika *Hooverja*. Letos je nastopila s svojim štabom pri obeh konvencijah, in nedvomno tudi vplivala na obe konvenciji, da sta se izrekli proti prohibiciji. Republikanci ji niso bili všeč, ker se niso izrazili dosti jasno iz strahu pred W. C. T. U., ki je tudi pazila na vsako besedo. Demokratje so se pa izrazili tako odločno proti prohibiciji, da je odstranjenje prohibicije gotova stvar, in samo vprašanje časa v slučaju, da demokratje dobe premoč v vladi. Kdo bi se čudil navdušeni Mrs. *Sabin*, ko je nastopila javno pred demokrati, in jim povedala, da so najboljši in najpametnejši ljudje na svetu. Zmaga demokratske stranke je pomenjala zmago njene organizacije na celi črti. V svojem navdušenju je obljubila svojo pomoč in sodelovanje njene organizacije za dosego skupnega namena.

Dva tedna po konvenciji se je zbralo 70 delegatinj iz vseh delov Zedinjenih držav v mestu *Roslyn, L. I.*, da napravijo načrte za nadaljno delovanje. Cel glavni odbor organizacije se je odzval povabilu. Po poročilu, posnetem iz revije "*Time*", se je glasil prvi predlog takole: "Ker si je organizacija postavila v svoj program, da bo podpirala za predsednika moža, ki bo odločno nastopil proti prohibiciji, in ker se kandidat demokratične stranke strinja v vseh ozirih s programom organizacije W. O. F. P. R., zato bodi sklenjeno, da bo organizacija podpirala pri volitvah izvolitev *Franklin Delano Roosevelta* za predsednika." Nič manj kot 54 delegatinj je glasovalo proti predlogu. Par jih je takoj odstopilo iz organizacije; več jih je naznanilo, da ne bodo nikdar glasovale za demokrate, magari če prohibicija ostane. Ker so bile med delegatinjami take vplivne ženske kot Mrs. *Cornelius Francis Kelly*, žena predsednika *Anaconda Copper Co.*, Mrs. *William Chapman Potter*, žena pred-

sednika Guaranty Trust Co. iz New Yorka, Mrs. Archibald B. Roosevelt, in žene drugih mogočnih mož, ki žive od repub. stranke, ali pa bogate od privilegijev republikanske stranke, lahko vsakdo sam na prste zračuna, zakaj je izbruhnil upor v organizaciji. Praviijo, da je imel svojo roko vmes tudi Ogden B. Mills, kateerga je postavil Hoover za tajnika zvezne blagajne. Naj bo že kriv kdor hoče, gotovo je, da je W. O. F. P. R. spremenila isti dan svoje nazore popolnoma. Mrs. Sabin je vstrajala pri svojih načelih in naznanila prestop v demokratično stranko. Isto je naznanila Mrs. Henry Joy in Mrs. Graham Dougherty iz Philadelphije, Pa. Ko je predsednica končno preštelala svojo moč, je videla, da ji je ostalo le šestero delegatinj zvestih. Da se ni konvencija razbila popolnoma, je obveljal predlog, da se bo glasovalo in delalo za tistega kandidata, ki je najbolj sposoben za predsedniško mesto. Kaj to pomeni, lahko vsakdo razume.

Seja se je zaključila s tem, da se je organizacija zavezala: gledati na to, da se napravijo zakoni, ki omenujejo pijačo, bolj zmerni — dokler bo prohibicija v veljavi, se mora upoštevati; prohibicija se sme pobijati le s pomočjo temperance potom šol, cerkva in dobredelnih organizacij.

Kot se vidi, je organizacija poklonila brezpartejno republikanski platformi. Ravno tako je pokazala konvencija, da ne bo nobene enotne fronte proti vsemogočni Womans' Christian Temperance Union.

Dolga, dolga je pot, ki vodi k odstranjenju prohibicije. V kongresu je 435 zastopnikov in 33 senatorjev, ki se morajo odstraniti, ali pa izvoliti na novo, predno bo zavladalo boljše razpoloženje v kongresu. Poleg tega bo morala stranka, ki pride na krmilo, dati priložnost vsaki posamezni državi, da se izreče za prohibicijo, ali pa proti njej. Šele takrat, kadar bodo tri četrtine držav zavrgle pro-

hibicijo bo zvezna vlada pomedla 18. amendment v kot. In kakor se bo pometalo, se bo pomelo čisto in brez pomoči ženskih strank. La donna e mobile! . . .

Gotovo je, da je med ženskami dosti takih, ki se razumejo na politiko nič manj kot moški; še več je takih, ki mislijo, da se razumejo. Ženska je preveč praktična, da bi posvetila svoj čas ekonomičnim vprašanjem in državnim dolgovanjem. Pri njej šteje najprvo njena lastna korist, potem korist njenega doma, in potem šele pride na vrsto korist celokupnega naroda. To nam povedo vse politične organizacije, ki so jih do sedaj ustanovile ženske v Zedinjenih državah. Isto nas uči dejanje in, kot izgleda, tudi nehanje najnovejše ženske politične stranke Womans' Organization for Prohibition Reform.

Kaj misli danes Mrs. Sabin o svoji organizaciji in o ženski solidarosti, ne ve nihče. Previdna je toliko, da ve, da ima ženska sama enega sovražnika, ki mu ne more do živnega, in ta je — ženska. Popularnost, deloma pa tudi nad vse učinkujoča "šepetajoča" kampanja, ki je spravljalna na dan zgodovino njenega zakonskega življenja, sta ji zaprli vso sapo. Previdna ženska je Mrs. Sabin, ker ve, da kdor molči, devetim odgovori. . .

Slovenska Ženska Zveza je podporna in kulturna organizacija. Ob svojem rojstvu si je nadelala med drugim tudi nalogo vzgajati naše ženstvo v slovensko-ameriškem duhu, pomagati mu do ameriškega državljanstva, ter jih opozarjati, naj ne zanemarjajo svojih volilnih dolžnosti. Tako daleč gre dolžnost Zveze do svojega članstva, in nič dalje! Vsaka pravilna članica, kateri je blagor Zveze pri sreči, bo gledala na to, da se bodo držala politična vprašanja izven društvenih dvoran in društvenih prireditelj, ker dobro ve, da v politiki mora ženska obračati plašč proti vetru.

Dolžnost ameriške državljanke.

Marie Prisländ.

MESECA novembra se vršijo predsedniške in druge volitve. Dolžnost vsakega državljanca je, da gre na volišče in odda svoj glas za kandidata, ki se mu zdi najsposobnejši. Ta dolžnost pa ne veže samo mož, ampak v isti meri tudi ženske.

Žena, posebno gospodinja, je od vladajočih razmer bolj prizadeta kot moški. V teh slabih delavskih časih, ko je gospodinjstvo prava umetnost, vsaka žena spozna težkoče družinskih problemov. S majhnimi sredstvi, ki jih ima na razpolago, mora skrbeti za prehrano družine, ki je bila vajena boljših razmer. Koliko skrbi ima! Za vsak cent dvakrat pomisli, predno ga izda. Od trgovine do trgovine hodi, in gleda, kje bi ceneje kupila, da bi nekaj prihranila. Mož ne dela, ali pa prav malo; doma sitnari in se čemerno drži; godrnja nad ženo in otroci. Žena, mati, gospodinja trpi. Ako

so v družini otroci, ki brez dela pohajkujejo, je materina skrb še večja. Boga prosi, da bi se zopet vrnila oni dobri časi, ko so bili mož in otroci zaposljeni in ko gospodinjstvo ni bilo tako težavno kot je danes. Ali ni potem žena upravičena, da si skuša izboljšati svoje stanje? — Ker imamo v Ameriki take razmere, kot nam jih znajo ustvariti ljudje, katere postavimo na odgovorna mesta, zato je dolžnost vsake žene, državljanke, da gre volit, in da voli za zmožne in poštene kandidate, to je za take, ki bodo poznali težnje delavskega stanu, in ne samo svoj lasten žep.

Depresija ni prišla sama od sebe; kaj jo je povzročilo, je težko reči; o tem vlada toliko različnih mnenj, da ne vemo, katero je pravo. Sicer se v Ameriki slabi časi periodično ponavljajo, vendar časov kot so sedajni, nihče ne pomni. Naj nam

naši premeteni državniki in politikarji navajajo še toliko dobrih vzrokov zakaj imamo depresijo, je vendar jasno vsakomur, ki hoče misliti, da bi se iz te mizerije že davno izkopali, ako bi imeli voditelje, ki bi bili kos sedajnim razmeram. Ker pa nimamo pravih voditeljev, lezemo vedno globlje, namesto da bi šli navzgor. Časopisi so sicer ravne sedaj polni novic, da se bliža tako srčno pričakovana prosperiteta; bondi se dvigajo, tovarne jemljejo delavce nazaj itd. — Človek bi res verjel, da so ti pojavi pristni, ako bi ne bilo drugi mesec volitev. Zgodovina ameriške politike nas pa uči, da naj so bili slabi ali dobri časi, pred predsedniškimi volitvami se je vedno delalo s polno paro, in seveda zato, da se je stranka, ki je bila na krmilu, lahko trkala na prsa in kazala na dobre čase, ki jih imamo pod njeno vlado. Ti umetno narejeni dobri časi pred volitvami imajo pač svoj namen. Prvič, pokazati stranko kot dobro konstruktivno vlado, drugič, služiti kot vada na lovu za volivce. Saj veste: ako smo s razmerami zadovoljni, bomo zadovoljni tudi z vlado, ki jih je ustvarila, pa naj bo potem že ta ali ona stranka. V tretje, ti umetni časi služijo tudi za strašilo onim, ki se dajo prestrašiti. Ako ne boste volili za tega in tega, ne bo dela in ne zaslužka. Nasprotno vam pa izvolitev te stranke zagotovi polno pelco, dve mašini v garaži itd. Saj menda še niste pozabile. . .

Volitve nam dajo krasno priložnost iznebiti se neljubih in nezmožnih uradnikov. Z uradniki, ki v svoji uradni dobi niso storili ničesar za delavski razred, ki niso izpolnili nobene dane obljube, bi se moralo ob prvi priliki pomesti in nastaviti druge, da se izkažejo, če bodo kaj boljši. Pa kaj se navadno zgodi? — Ponovni kandidat na dolgo in široko razklada vse mogoče in nemogoče vzroke, zakaj ni mogel svojih obljub izpolniti. Volivci mu verjamejo, ga ponovno izvolijo, ko pa pridejo dru-

ge volitve, bo pa ta kandidat imel zopet nove vzroke, zakaj ni držal besede. Tako se vleče leto za letom, in le če nastane v uradu kak tak škandal, da se ga lahko s cokljo ošlata, se zdramijo volivci in napravijo spremembo v uradu.

Sedajna depresija ima samo slabe strani. Upati pa je, da bo koristila vsaj toliko, da bo zdramila zaspane državljane in jih prepričala, da jih njihovi ljubi politikarji res strašno za nos vlečejo, ko jim obečajo pohane piške in prosperiteto. — Tisti kandidat, ki najmanj obljubi, je še najbolj pošten. Bodočnost ni v človeških rokah; poštenjak bo obljubil le to, kar ve, da bo lahko izpolnil. Kdor nam pa obeča gradove v oblakih, ne bo za nas storil ničesar. Njemu je samo zato, da na vsak način pride do dobre službe. To se je pokazalo že šestokrat, kar pa ameriškega naroda še ni izmodrilo; še vedno tako rad verjame puhlim frazam in lepim obljubam. Mogoče bo ta depresija ljudi vseeno toliko izpametovala, da bodo posvečali večje pažnje kandidatom, ter volili samo za take, katerih politična karijera izpričuje, da so poštenjaki in mož-beseda.

Splošno je prevladovalo mnenje, naj se za politiko in volitve le mož briga. To je vse res. Ker je pa v Ameriki zagotovljena volivna pravica tudi ženskam, bi se je morala vsaka zavedna državljanka poslužiti. Ni res, da je samo moževa dolžnost brigati se za volitve; možev glas pomeni samo polovičo, ako žena doma ostane in ne gre volit. Sestre državljanke! Storite svojo dolžnost pri prihodnjih volitvah. Poučite se o raznih kandidatih, informirajte se o njihovih političnih rekordih. Čeprav potem vaš kandidat ni izvoljen, boste vsaj imele to zadoščenje, da ste volile za človeka, ki vam je bil znan kot poštenjak.

Naj Slovenska Ženska Zveza potom svojih članic daje dober vzgled zavednih državljanek.

Ženske v politiki in znanosti.

P i š e F r a n k R o ž n i k .

ŽENSKÉ so postale dandanes druga stran produktivnega razvoja na političnem in znanstvenem polju. Skoro so že pričele v marsičem direktno konkurirati z moškimi. Torej ni čudno, da je radi tega ženska prezirana od mnogih strani, ker se je povzpela iz več tisočletnega suženjstva do sedanje stopinje. V političnih krogih postaja zelo važno "žensko vprašanje", ali naj ženska prodira naprej, ali naj se jo omeji, da ostane na sedanji stopinji, ali naj se jo celo potisne za stopinjo nazaj. Mednarodni politični faktorji so v tem razdvojeni, vendar pa večina stoji na ženski strani in podpira "žensko enakopravnost". Vsaka država in vsak narod ima svoje glavne interese v ekonomskih in političnih problemih, pri tem pa ni nič manj važen razvoj domačega socijalnega življenja, v katerem ženska igra največjo vlogo.

Že pred stoletji in tisočletji so učeni filozofi

razpravljali vprašanje: je li ženska vredna ali ne, da bi postala enaka moškimi, opravljala isto službo in uživala iste časti kakor moški. Njeni upi so bili brezuspešni skozi dolga tisočletja. Ostati je morala ponižna služabnica, in pri mnogih narodih celo sužnja. Ako se je v stari dobi ženska povzpela do visoke časti, kakor pri starih Egipčanih kraljica, je bila smatrana kot neko nadnaravno bitje in ne kot ženska; in narod ji ni služil kot ženski, ampak samo kot kraljici. In če je bila vržena s prestola, je postala isto kakor druge ženske — sužnja. Seveda, imeli so pa vsekako neko mejo med ženskih plemstvom in navadno žensko.

V starem Babilonu je bila ženska po moralnem naziranju na najnižji stopinji; in tako je bilo z njo po sosednih državah tisti čas. V Grčiji je bil njen položaj pozneje izboljššan vsaj toliko, da so razločevali med pošteno žensko in "drugo" (malo-

vredno lepotic). Seveda, poštena ženska je bila v javnosti manj upoštevana kot pa malovredne lepoticice; njena naloga je bila oskrbovati hišo in vzgojevati otroke. Demosthenes se je o tem posebno jasno izrazil, rekoč: ženimo se zato, da imamo pri hiši pošteno žensko, ki nam vzgoji dobre otroke in zavedne državljane. Tako je bila grška žena že radi velikega posla v hiši primorana ostati doma, po drugi strani pa sploh ni imela v javnosti nikakih pravic. Veliko pa je bila povsod upoštevana "druga". Njej so bila vrata povsod odprta; bila je upoštevana v javnosti in imela velike prednosti, katerih poštena ženska ni imela. Drugi grški pisatelji so bili različnega mnenja o ženski, največ izmed njih pa je smatralo žensko za "nevredno stvar". Zelo kruto je sodil žensko Thukydides, rekoč: "Ženska je večje zlo kot valovi razburkanega morja, padeč divjega vodopada ali vročina pekočega ognja; ako je Bog ustvaril žensko kakor tudi vse druge stvari, mora biti najbolj žalosten ženske med vsemi stvarmi". Iz tega vidimo, kaj je bila ženska v stari Grčiji.

Pri starih Rimljanih ženska ni živela nič bolje ali še celo slabše kot pri Grkih. Prva stoletja po ustanovitvi Rima ni imela ženska prav nobenih pravic; bila je sužnja. Pozneje, ko se je razvilo mogočno rimsko cesarstvo, je ženska dobila nekaj pravic, a ostala je pod očetovim pokroviteljstvom do smrti, četudi je bila poročena. Pod "patria potestas" ali družinskim zakonom je imel oče vso moč in oblast nad svojimi otroci, tudi jih je smel umoriti; to je bilo zapisano v prvem pisanem rimskem pravu dvanajst tabel (Tabula IV. De Patria Potestate). Poročena žena je bila smatrana kot otrok. Če je oče hotel odstopiti svojemu zetu očetovske pravice nad svojo hčerjo, potem je mož dobil od njega vse iste očetovske pravice nad svojo ženo; toda v pravnem smislu žena ni postala soproga svojemu možu, ampak le njegova hči; on je dobil nad njo vse tiste pravice kot jih je poprej imel njen oče. Tako rimljanska žena po poznejših reformah ni imela drugih pravic, kakor da je smela podedovati premoženje, katero je pa takoj prišlo v moževo oblast. Mož je smel prositi za razporoko, ampak žena ne. Žena je bila popolnoma podvržena pod "patria potestas".

Židje so bili poznani že od začetka, kakor so še tudi danes, kot zelo verni ljudje. To so potomci "izvoljenih Izraelcev". Visoko so cenili in spoštovali ženitev, a njihove žene so bile prav tako sužnje kot pri drugih narodih. Glede ženitve je bilo deklet popolnoma odvisno od očetove volje; moralo se je poročiti s tistim moškim, katerega ji je oče izbral za ženina.

V srednjeveški dobi se je ženska neodvisnost pričela počasi razvijati pri kultiviranih narodih, posebno pri Grkih in Rimljanih. Grški filozofi so že v drugem stoletju po Kristusu zahtevali, naj ženska dobi iste pravice v socialnem in političnem

življenju kakor moški. Plutarhovi nauki o ženitbi so skoro podobni modernemu sistemu. V rimskem pravu sta Antonij in Justin popolnoma na novo reformirala socialni sistem, po katerem je ženska pravica vedno bolj naraščala; brezdvomno pod vplivom krščanstva. Suženjstvo je počasi izginjalo, in tudi to je veliko pripomoglo za razvoj ženskega sveta. Tedaj so bile ženske prvič upoštevane med intelektualci, dobile so prosto pot do višje izobrazbe; nekatere so dosegle stopinjo zdravniške stroke in raznih drugih poklicev; ampak niso še imele pravice v politiki.

V zadnjih stoletjih srednjeveške dobe in prvih stoletjih moderne dobe nimamo posebnega rekorda o ženskih socialnih ali političnih reformah. Sedemnajsto stoletje je najbolj znamenito po razvoju "znanosti". Glavni iznajditelji so bili samo možje, ženske se niso s tem pečale. Veliko modernih iznajdb so prinesli na dan menihi, ker oni so imeli najboljšo priliko za študiranje in na razpolago vsakovrstne knjige in druge znanstvene priprave. Znanost ni bila razširjena v javnosti. Včasih so celo nove iznajdbe dolgo skrivali in jih niso hoteli dati v javnost, ker ljudje so bili na splošno preveč konservativni in so verjeli le to, kar so podedovali od svojih pradedov. Nevedni ljudje niso verjeli, da jim morejo nove iznajdbe biti koristne, in so se jih celo bali. Gotovo ste že kedaj čuli, kako so si na primer v naših krajih naši pradedje predstavljali novo iznajdeno železnico: "V našo deželo bo prišla železna kača, ki bo ljudi pikala". — Astronomija je dolgo ostala kot eno najbolj zagonetnih vprašanj. Zvezdoslovci so si belili glave glede števila zvezd, in vsak si je vsemirje drugače predstavljajal. Iz bajnih teorij so počasi prišli na realnost. Velike uspehe je dosegel poljski astronom Kopernik, ki je dognal, da je zemlja popolnoma osamljena in neodvisna od drugih planetov. Dolgo je skrivaj to svojo teorijo, ker se je bal dati jo v javnost, da ga ne bi pričeli konservativci preganjati radi tega. Leta 1542. je napisal knjigo o svojem naziranju, toda se je ni upal dati v javnost poprej, kakor šele kratko pred svojo smrtjo. Ljudje so bili takrat še splošno mnenja, da je zemlja ploščata. Eden izmed prvih, ki so bili drugačnega mnenja, je bil Krištof Kolumb, in ga je ravno njegovo mnenje, da je zemlja okrogla, vzpodbudilo, da se je podal na morje, iskat nove zemlje. Galileo si je leta 1610 sestavil majhen teleskop in razkril novo teorijo da je zemlja okrogla in da se vrti okrog solnca, in je bil zato hudo preganjan. Moral je vse javno preklicati, da ni resnica kar je trdil in da si je to samo domišljeval. Tako ni čudno, da se je znanost počasi razvijala, ker so morali znanstveniki vse nove iznajdbe direktno skrivati pred javnostjo. Zato se pa ženske takrat niso dosti zanimale za take skrivnosti.

Osemnajsto stoletje je najznamenitejše po razvoju naše moderne industrije. Parna sila je prinesla svetu novo dobo. Promet je bil omogočen

in razširjen po celem svetu. Parno brodogradnja in železnica sta dala svetu ne samo razvoj industrije ampak tudi komoditeto. Potovanje iz enega dela sveta v drugega je postalo čisto običajno. Prevoz blaga in mednarodna trgovina je bilo največje vprašanje na dnevnem redu. Gradili so velike tovarne, v katerih so potrebovali mnogo delavcev; in ker sami moški niso mogli napolniti praznih mest v delavnicah, je tedaj tudi ženska prišla v poštev, posebno v Angliji, kjer je bila industrija najbolj razvita. Veliko število žensk je bilo zaposlenih v tovarnah. In to je dalo ženskam v Angliji povod, da so se prve pričele potegovati za svoje pravice. Delo v tovarni jih je napravilo enake z moškimi; opravljale so isto delo kakor moški, zakaj bi torej ne bile tudi zastopane za svojo stran in si tako ščitile svoje pravo. Gotovo so ženske same vedele bolje kaj potrebujejo kot pa oni moški, ki so jih zastopali.

Mary Wollstonecraft je bila prva žena v Angliji, ki je stopila v ospredje ženskemu svetu in je kruto napadla angleški despotizem, ki se je takrat ravno prišel spreminjati v moderni kapitalizem.

Leta 1792 je napisala knjigo "A VINDICATION OF THE RIGHTS OF WOMAN", v kateri je zahtevala absolutno enakopravnost za ženski spol, in tudi splošno volilno pravico za ženske, da bi smele voliti poslance za državno zbornico. Njena sestra pa je bila takrat v Franciji, in je tam istotako delovala za propagando ženskih pravic. Nobena ni dosegla uspeha; obe sta bili poraženi. Poteklo je potem skoro sto let preden je ta stvar prišla v Anglijo v poštev. Leta 1870 je bila ženskam podeljena pravica, da so smele voliti pri občinskih volitvah. Istočasno so bile podeljene ženskam enake pravice tudi na Finskem in Češkem. To je prineslo ženskam po celem svetu veliko zanimanje za javno politiko. Razne države so sledile temu vzgledu in priznale enakopravnost ženskemu spolu. Anglija je potem leta 1918 podelila splošno žensko volilno pravico za ženske v starosti 30 let ali več, kar je pomenilo nad osem milijonov ženskih volivcev. Leta 1928 so bila pa še leta znižana na 21, in takrat je bilo v Angliji nad 13 milijonov volivk, ki so pogumno stopile v vrsto med moške in se borile za svojo politično stran. (Dalje prihodnjič.)

Državlanski katekizem.

M a r i e P r i s l a n d .

USTAVA ZDRUŽENIH DRŽAV.

Zakaj so Amerikanci uvedli ustavo? — To pojasnjuje uvod k ustavi, ki se glasi takole:

"Mi, ljudstvo Združenih Držav, da si naredimo bolj popolno zvezo, si zagotovimo pravičnost, si zavarujemo dani mir, poskrbimo za skupno obrambo, pospešimo splošno blaginjo in si zavarujemo blagoslov svobode za sebe in za svoje potomce, ukazujemo in ustanovljamo to ustavo za Združene države ameriške."

Kaj vsebuje ustava? — Ustava vsebuje sedem členov in devetnajst dostavkov. Prvih deset dostavkov je postalo del ustave leta 1791. Drugi pa so bili sprejeti pozneje.

Kaj je ustava Združenih Držav? — To je listina, ki dela našo vlado demokratsko republiko, zagotavlja gotove važne pravice vsem ljudem, določa in omejuje oblast uradnikom vlade, ter je osnovni zakon za ameriški narod.

V koliko oddelkov je po ustavi razdeljena naša vlada? — Razdeljena je v tri oddelke: zakonodajni, izvrševalni in sodnijski. — Zakonodajna oblast dela postave. Izvrševalna ali eksekutivna oblast izvršuje zakone. Sodnijska oblast je pa ona, ki zakone razlaga.

Kako obstoji zakonodajna skupina? — Zakonodajna skupina ali kongres Združenih držav obstoji iz dveh zbornic, namreč zbornice poslancev in senatne zbornice. Poslanci se volijo za dobo dveh let, in sicer voli vsaka država svoje poslance sorazmerno s številom prebivalstva zadnjega ljud-

skega štetja. Senatorji se volijo za dobo šest let. Vsaka država je zastopana po dveh senatorjih.

Zakaj je razlika v dobi, za katero so voljeni poslanci in senatorji? — Poslanci se volijo za dve leti, da lahko ljudstvo nadzoruje njih delovanje. Senatorji se volijo za šest let, in sicer se voli vsaki dve leti ena tretjina senata, to pa zato, da ima vsako zasedanje kongresa v senatu može, ki so izkušeni v javnih zadevah.

Zakaj imamo dve zakonodajni zbornici? — Zato, da ena drugo nadzirata.

Kašne sposobnosti mora imeti poslanec? — Poslanec mora biti najmanj 25 let star. Mora biti vsaj sedem let državljani, in stanovati v onem kraju, kjer kandidira za poslanca.

Kakšne sposobnosti mora imeti senator? — Kdor hoče kandidirati za senatorja, mora biti vsaj 35 let star, in državljani najmanj devet let. Prebivati mora v tisti državi, za katero je voljen.

Kolikokrat kongres zboruje? — Kongres se mora zbrati vsaj enkrat na leto, in sicer se zbere prvi pondeljek meseca decembra, če s posebno postavo ne določijo kakega drugega dne.

Kako postane kak predlog zakon? — Vsak predlog, sprejet v poslanski zbornici in v senatu, se predloži predsedniku v podpis. Ako predsednik predlog podpiše, postane ta zakon; ako ga zavrne, lahko predlog obe zbornici še enkrat potrdita z dvetretjinsko večino, in predlog postane zakon brez predsednikovega podpisa. Ako pa predsednik kakega predloga ne vrne zbornici v desetih

dneh od časa ko ga sprejel, predlog postane zakon vseeno.

Katere oblasti daje ustava kongresu? — Kongres ima sledeče pravice:

1. Določati in pobirati davke, colnino in užitninski davek, plačevati dolgove in preskrbljevati sredstva za skupno obrambo in splošno blaginjo Združenih držav. Vsi davki in colnina morajo biti enaki za vse zvezne države.

2. Izposojati denar na kredit Združenih držav.

3. Urejevati trgovino s tujimi narodi in med posameznimi državami, ter z indijanskimi rodovi.

4. Vpeljati predpise glede naturalizacije, in enotne postave glede bankrotov, po vseh Združenih državah.

5. Kovati denar, določevati njegovo vrednost in vrednost tujega denarja, ter določevati pravilno mero in vago.

6. Skrbeti, da se kaznujejo ponarejevalci vrednostnih listin in denarja Združenih držav.

7. Ustanavljati poštne urade in poštne ceste.

8. Pospeševati napredek znanosti in koristnih ved s tem, da zagotavlja za določen čas pisateljem in iznajditeljem izključno pravico do njihovih tozadevnih spisov in iznajdb.

9. Ustanavljati sodišča.

10. Soditi in kaznovati ropanje na morju in druge zločince, ter varovati mednarodno pravo.

11. Napovedati vojno, izdajati dovoljenje za zaplenitev sovražnikovega premoženja, dajati pra-

vila glede jetnikov, vjetih na morju ali na suhem.

12. Nabirati in vzdrževati vojaštvo. Nobeno dovoljenje za denarno vporabo pri vojaštvu pa ne sme presegati dobe dveh let.

13. Poskrbeti in vzdrževati mornarico.

14. Dajati določila za upravo in urejevanje vojaštva in mornarice.

15. Dovoljevati vpoklic vojaštva na pomoč, da se branijo ali izvedejo postave, da se potlačijo vstaje in zavrnejo sovražni napadi.

16. Poskrbeti za organiziranje, oboroženje in izvežbanje vojaštva, in za upravo onega dela v službi Združenim državam; prepustiti pa mora posameznim državam imenovanje oficirjev in oblast vežbanja vojaštva po predpisih, kakoršne postavi kongres.

17. Izvrševati izključno zakonodajno oblast v prav vseh zadevah nad onim krajem, ki je postal sedež vlade Združenih držav, in izvrševati enako oblast nad vsemi kraji, ki so bili kupljeni za zidavo trdnjav, vojaških skladišč, orožarnic, ladjedelnic in drugih potrebnih stavb.

18. Sklepati katere koli postave, ki bi bile potrebne in primerne, da zamore vlada Združenih držav izvrševati vse zgoraj omenjene naloge in oblasti, katere mu daje ustava, naj si bo v katerem koli departmentu in katerem koli uradu.

Katere pravice se splošno odrekajo posameznim državam? — Pravice, ki so pridržane kongresu Združenih držav, in pravice sklepanja postav, bi bile v nasprotju z ustavo. (Pride še.)

Ženski svet.

MALO JIH JE . . . — Dne 20. avgusta so praznovali na Železnem okrožju v Minnesoti. Pripeljala se je domov iz Los Angeles, Calif., Miss Annie Govednik iz Chisholma, Minn.

Miss Annie Govednik je zastopala Ameriko na zadnji olimpijadi v Los Angeles, Calif., in je bila, kolikor nam znano, edina Slovenka, ki jo je doletela ta čast. Dekle je stara šele 16 let; plavati pa menda zna kot riba. Gotovo je, da mora biti mojster v tej stroki, ker je morala prekositi v pripravljajnih tekmah v Chicagi in New Yorku vse druge sovrstnice, predno so jo določili za eno izmed tekmovalk pri olimpijskih igrah. Pri odločilnem nastopu, v katerem je tekmovala 11 deklet različnih narodnosti, je Annie dospela šesta na svoje mesto. Amerika ni odnesla venca zmage pri plavalnih tekmah. Druga izmed ameriških plavaljk je bila Annie.

Chisholm in v prvi vrsti odotni Slovenci so ponosni na svojo Annie. Nad 200 jih je šlo v Duluth, da jo pozdravijo ob povratku na dom. Kot poroča g. J. J. Sterle, se je mlada dekle tedaj še dosti bolj postavila kot v Los Angeles. Ko so jo povabili naj pozdravi svoje častilce potem radio postaje, je razložila, da got njen prvi pozdrav njeni bolelni materi, in da se z njo najlepše pogovori v materinem jeziku. Redke so,

dobe se pa še. . .

Kot poročevalec omenja, je poleg tega, da je Annie zavedna Slovenka, tudi dobro podkovan v svojih verskih dolžnostih. Menda ni zamudila niti ene nedelje, ko je potovala po svetu, da bi ne bila navzoča pri sv. maši. Te dve stvari, narodnost in vera, sta tako trdno zvezani, da je Slomšek, ki je poznal slovensko dušo boljše kot ne vem kdo, vedno povdarjal ob vsaki priložnosti da vera je luč, jezik materin pa ključ do prave izobrazbe in omike.

Ne čudimo se Slovincem na Range, da so ponosni na tako dekle. Tudi mi bi se radi postavili z njimi po drugih naselbinah.

ŽENSKA V MEKSIKI. — "Senjorita dobi glasovnico!" Pod tem naslovom je priobčil zadnje čase Frank C. Hannighen, ki pozna meksikanske razmere, obširen članek v "Commonweal". Iz članka posnemamo več zanimivih podatkov, ki nam predstavijo meksikansko ženo v drugačni luči kot nam jo predstavlja po navadi naše ameriško časopisje ali pa gledališče.

Znano je, da je bila prva izobrazena žena v Ameriki španskega rodu. Dve sto let bo kmalu, odkar je zapisala ženska roka prve zabavljece proti pravici, ki jo deli moški ženskam. Sestra Ivana

od Križa, meksikanska redovnica, pesnica in vsestransko izobrazena žena, je iskala svojo zabavo v tem, da je vodila učene debate z meksikanskimi učnjaki in jih javno porazila s svojimi dokazi. Njene poezije so še danes znane kot najboljše pesniško delo meksikanskega naroda. Znana je še danes kot prvoborniteljica za ženske pravice, posebno pa še za večjo izobrazbo med ženskim spolom. Žene kraljevskih namestnikov so prišle iz najboljših družin na Španskem. Veliko jih je bilo, ki so po izobrazbi in bistroumnosti daleč presegale svoje vojaško izobrazene može. Petero izmed teh se še danes spominja meksikanski narod s hvaležnostjo, ker so si pridobile zasluge za kolonijalni narod; senjorita Mancera, Bucareli, Brancifuerde, Revilla in Gigedo. Bile so žene, ki so znale držati na vajetih narod nič manj kot svoje može.

Revolucija je prinesla novo življenje v državo. Narod se je osvobodil španskih izkoriščevalcev, miru pa ni poznal nikdar več. In kjer ni miru, tam tudi ni govora o nobenem napredku. Propadel je dom, propadla je šola in cerkev. Mož je krenil na bojno polje in žena mu je sledila. Ženska je kuhala hrano, prala, čistila in basala puško. Kadar je predla sila, je zagrabila za orožje tudi sama. Padla je navadno poleg svo-

jega moža, ker je vedela, da jo čaka ista usoda kot njenega moža, če pride v ujetništvo, namreč vojaška krogla. Življenje v Meksiki ni bilo nikdar dosti vredno kakor tudi še danes ni. Soldadera — vojakinje, kot so se nazivale te ženske, so nastopile najprvo v meksikanski armadi. Bile so vojaki, dasiravno v kijkljah, v pravem pomenu besede. Za časa uporov, ki jih je uprizoril Villa, so se bojevale v rednih vrstah, ravno tako kot moški. Seveda se jim ravno tako ni nič prizanašalo.

Od onega dne, ko je napačila prva revolucija v Meksiki, je bila ženska vedno v prvih vrstah. Kot pove zgodovina, je Padre Miguel Hidalgo y Costilla, župnik v mestu Dolores in voditelj prvega upora, določil mesec december v letu 1810 za upor. Španske oblasti so odkrile zaroto še predno so bili uporniki pripravljani za boj. Senjora Dominguez, žena župana iz Quartero, je bila tista moč, ki je pregovorila upornike, da so udarili že 16. septembra istega leta. Šestnajst dan v septembru je narodni praznik med Meksikanci, in kadar se praznuje, se omenja ime senjore Ortiz Dominguez kot narodne junakinje.

Zadnjih petdeset let ima Mexico tako vlado kot jo ji narekujejo interesi Zedinjenih držav. Voditelji so framasoni, zvezani z ameriškimi ložami. Večina noma izmed njih se je šolalo po ameriških univerzah; njihove hčere zahajajo v ameriške zavode. Nabrale so se ameriškega duha, ameriških navad in razvad. Zanesle so domov feminizem in se potegujejo že lepo dobo let za enakopravnost. Samo v mestu Mexico štejejo razna ženska društva nad 17.400 članic. Seveda so razdeljene v različne klube, katerih popularnost zavisi večinoma od vodilnih žensk. Senjora Concepcion Palacios Zelaya vlada Bloque Nacional de Mujeres Revolucionarias. Senjorita Fanny Manrique ima svojo stranko in ravno tako Senjorita Celia Cautino, Senjorita Maria Rios Cardenas vlada nad Confederacion Femil Mexicana in Partido Feminista Revolucionario se obrača tako, kot ji narekuje vdova Senjora Eldemira de Escudero. Dasiravno so voditeljice različnih nazorov vlada med temi različnimi skupinami toliko zavednosti, da nastopajo skupno kadar gre za dobrobit ženske. V glavnem mestu lastujejo, izdajajo in odpirajo svoj dnevnik "El Hogar", ki zagovarja ženske interese.

Deloma politični deloma pa ekonomski vzroki so napotili žensko, da se je začela potegovati za enakopravnost. Zadnja konstitucija iz leta 1917 se je ozirala na žensko bolj kot katera popreje, in dovolila ženski kompetirati z moškimi, določila je iste ure in isto plačo za ženske kot za moške, ni pa določila nobenih ukrepov, potom katerih more ženska zahtevati isto plačo in isto število delavnih ur. Ženska si ne sme iskati dela brez dovoljenja svojega moža, in če ni poročena, ne sme zapustiti doma brez dovoljenja svojih staršev, dokler ni dopolnila 30 let. Razporka je dovoljena moškemu v slučaju nezvestobe ženske, ne pa ženski, če jo vara mož. Zakoni, ki naj varujejo materinstvo, so brez vsakega pomena, ker se

jih ne more vpeljati zakonitim potom. Za polnoletnost se je določilo 14. leto za žensko. Da se ženski ohranijo pravice, ki si jih je dobila potom zadnje konstitucije, in da si izvojujejo novih pravic, pravi Senjorita Cardenas, je prvotni vzrok, zakaj zahteva ženska volilno pravico. Poleg tega je pa še drugih vzrokov dovolj. Politika je malo kje tako gnala kot ravno v Meksiki. Narodna revolucionarna stranka je na krmilu. Ker stoji za njo vlada Zedinjenih držav v vsakem oziru, je zastoj beseda o kakih osebnih pravicah v deželi. Pri volitvah ima pravico odločevati oni, ki pride prvi na volišče; ravno tako določijo oni, koliko glasov je bilo oddanih za enega ali drugega kandidata. Ker ima vlada vso moč v rokah, gleda na to, da so njeni zavezniki vedno prvi na mestu. Če teče kri, kar je pri vsakih volitvah v Meksiki v navadi, to ne pomenja drugega kot to, da je vlada prišla zopet do svoje veljave ne potom volje ljudstva, pač pa potom ognja in meča.

Težko je reči, koliko bo Meksikanka pridobila potom glasovnice. Če se bo družila z državno stranko, bodo seveda vodilni politiki določevali njeno smer. V tem oziru bodo razmere ostale iste kot so; če bo pa nastopila svojo pot, bo to pomenjalo še hujše politične boje in še več prelivanja krvi kot ga je dežela poznala do danes.

Lahko je umevno, da pri takih razmerah duhovščina ne molči. Ko so se odprle tovarne ženskam, je svaril nadškof Dr. Ria del Moro, da bo imelo to slabe posledice za deželo. Ženske so izpodrinile moža iz tovarne in tudi iz dežele, ker doma ni bilo več kruha zanj. Poplavljenje Zedinjenih držav z meksikanskimi delavci je bila posledica tega zakona. Depresija jih je pognala zopet nazaj v domovino. Ženska se drži trdno kot klop na svojem mestu in si skuša zboljšati svoj položaj potom političnih bojev. Ker je vlada antiklerikalna, je seveda tudi večina ženskih organizacij na njeni strani. Obetajo si namreč tukaj več koristi, kako če bi vlekle z opozicijo, ki jo vodi papežev delegat, nadškof Ruiz y Flores, ki je že tako intakto naklonjen ženskemu gibanju.

Pri letošnjih okrajnih volitvah se je pokazalo, da volivnica ne bo pomagala nič dokler se ne spremene razmere v deželi. Če možu ni dovoljeno, da bi glasoval po svoji volji, se bo oziralo še toliko manj na žensko. Ker so ženski klubi zahtevali, da se mora dati ženskam tudi pravica nastopati pri volitvah kot sodniki in šteti glasove, je vladna stranka spoznala, da je dala ženski v roko nevarno orožje, ki se zna preje ali sleje obrniti proti zatiralcem ljudskih pravic.

MA FERGUSON ZOPET NA POVRŠJU. — Vse tako kaže, da bo zopet ženska governer v državi Texas. Osemnajst let se že vleče boj za prvenstvo v tej državi. Takrat je bil izvoljen za governerja James A. Ferguson. Po par letih so ga odstranili, ker so mu dokazali vsakovrstne poneverbe. Od istega časa naprej je vodila političen boj njegova žena Miriam Ferguson. Bila je že enkrat na krmilu države. Pred štirimi leti

je bil zvoljen na njeno mesto republikanec R. S. Sterling. Letošnje volitve, pri katerih je bilo oddanih skoro en milijon glasov, kažejo, da je Ma Ferguson prekosila svojega tekmeča za 3.870 glasov. Uradno še ni bila raznanjena iz volitev ker obe stranki zahtevata še enkratno štetje in pregled glasovnic.

VOJNA NI PRINESLA NIČ DOBREGA JAPONSKI ŽENSKI. — Nobena država ni napravila tako hitrih korakov na potu civilizacije kot Japonska zadnjih 50 let. S civilizacijo se je vzdignil tudi vpliv ženske. Budizem, državna vera, je izgubljal svoj vpliv nad ljudstvom, in ženska se je polagoma osvobojevala spon, v katere jo je oklenil budizem. Po zapovedih Bude je bil mož neomejen gospodar družine, in žena in hčere so bile sužnje v pravem pomenu besede. Zapadna civilizacija je zanesla feminizem v deželo, in očetov vpliv se je majal vsak dan bolj. Mati se preveč boji očeta, to je bilo geslo japonskih borilk za ženske pravice zadnjih 20 let. Po mestih se je ženska osvobodila, po deželi pa je ostalo še vse pri starem.

Vojna je prinesla revščino in celo lakoto med že itak revno kmetско ljudstvo. Očetje se zopet sklicujejo na svoje stare pravice in prodajajo svoje hčere v sužnost. Po najnovejših zakonih ni dovoljeno prodajati in kupovati človeškega blaga, pač pa smejo zastaviti svoje hčere za toliko časa, dokler dolg ni poravnat. Ker tak dolg navadno ni nikdar poravnat, je položaj mladenk isti kot je bil poprej, ko so jih prodajali za določeno ceno. Za leptotico se dobi posojilo v vrednosti \$250, med tem ko cena za navadna dekleta ne znaša več kot \$50. Zavodi za prostitutke so navadno kupci za dekleta. Ker imajo svoje agente po celi deželi, je lahko za očete iznebiti se svojih hčera kakor hitro so slednje odrastle.

Nikjer na svetu ni prostitucija tako razširjena kot na Japonskem. Po državnih zakonih ni nič manj kot 550 takih distriktov, in marsikateri izmed njih šteje več kot 100.000 hiš, v katerih prodajajo revna dekleta svoje duše in svoja telesa. Rešitev iz takih krajev je nemogoča, o begu tudi ni nobenega govora, ker je vsaka prostitutka vedno pod policijskim nadzorstvom. Dolg, katerega je naložil njen oče na njeno kožo, sama ne more nikdar izplačati, in državne oblasti gledajo na to, da dekle ne more na svobodo dokler dolg ni bil poravnat do zadnjega beliča. Smrt je edina rešitev iz takega življenja. Ni čudno, da nikjer na svetu ni toliko samomorov med ženskami kot ravno na Japonskem.

Za omožene ženske ima budistovska vera petero zapovedi. Ker je budizem državna vera, gleda država, da se zapovedi spolnujejo. Kadar se mož vrne domov, mora ženska vstati in ga pozdraviti s poklonom. Če ga ni doma, mora porabiti ves prosti čas s kuhanjem in šivanjem in pripravljanjem doma za moža. Nikdar ne sme svojega srca obesiti na kakega drugega človeka, in če jo mož ozmerja, mu nikdar ne sme odgovarjati v razdražljivem tonu, ali

(Dalje na str. 189.)

URADNA POROČILA

Poročilo glavne predsednice.

"Križ božji, kako smo "bizi"; za žive in mrtve se gre v tej kampanji", mi je pisala predsednica podružnice iz West Allis. Ko sem jo vprašala koliko novih članic imajo, mi ni hotela povedati, ampak je rekla, da niti v Ameriki niti v Jugoslaviji niso naenkrat toliko novih sprejeli kot jih bodo na West Allis. Razume se, da me je "firbec" strašno mučil, in morala sem 31. avgusta telefonirati kako je s kampanjo. Predno sem vzela telefon v roke, sem se dobro vsedla, da ne bi padla, če dobim kako posebno presenetljivo novico. Naredila sem čisto prav. Ko mi je Mrs. Schlosar povedala, da so v dodatnem kontestu s podr. št. 2 dobile **86 novih članic**, je vzelo precej časa, da sem prišla k sapi, in še potem nisem takoj našla pravih besedi. Ja, te ženske pa človeku res vedno kak "surprize" napravijo. V zadnji kampanji so se tako lepo odrezale, in mislila sem, da je to približno vse kar se da tam napraviti. Pa ti gredo in dobijo poleg 69 še 86 novih, tako da skupno število v tej kampanji pri njih podružnici znaša **155 novih članic**. Takega števila še dosedaj ni nobena druga podružnica dosegla, zato gre vsa čast in priznanje podružnici št. 17 na West Allis. Da ni bilo lahko tako število novih članic dobiti, ve pač vsaka. Zato te marljive, navdušene in zavedne članice tembolj občudujemo in v imenu gl. odbora in celokupnega članstva izrekamo vrli podružnici našo zahvalo in iskrene častitke. Zasluga te podružnice je, da smo število lanske kampanje prekoračile za 71 članic. Skupno število novih v tej kampanji znaša 792. Juhej!

Spominska knjiga, ki bo na West Allis priromala od podr. št. 47 iz Clevelanda, se bo oddala v nedeljo 2. oktobra. Upam, da bodo ta dan navzoče vse članice domače podružnice, kakor tudi sosednjih iz Milwaukee. Gotovo pridejo članice iz Sheboygana in morda celo iz Chicage. Upamo videti tam tudi katero izmed bližnjih gl. uradnic. Westališke članice pravijo, da bo to dan, kot ga še ne pomni njihova naselbina, torej bo vredno iti pogledat.

Na Delavski praznik zvečer sta imeli podružnici št. 12 in 43 v Milwaukee svoje seje. Ker si je št. 12 v zadnji kampanji priborila več nagrad, sem te želela osebno oddati. Udeležila sem se njihove seje. Iz našega Sheboygana je na to zborovanje prispelo 12 članic, da s tem vrnejo prijazni obisk milwauških članic zadnji mesec. Bile smo jako pri-

jazno sprejete in imenitno pogostene, zakar se lepo zahvalimo. — Nagrade, katere si je ta marljiva podružnica v zadnji kampanji pridobila, so sledeče: Carter za podružnico, zlata broška za tajnico podružnice sestro Schimenz, zlata broška za članico Žužek, in ista nagrada za članico Koren. Njej je bila nagrada izročena za lepo literarno delo v angleškem delu Zarje. — Jako se nam je vsem dopadlo na tej seji; ginila nas je prijaznost in ljubeznivost milwauških članic, najlepše pa je bilo zatrdilo predsednice in gl. uradnice sestre Mary Kopač, ko je slovesno naznanila, da Spominska knjiga ne bo šla izlepa iz Wisconsin. Ako je v prihodnji kampanji West Allis ne bo mogel obdržati, je bo pa Milwaukee. To se pravi imeti korajžo, ker dobro ve, da bo Cleveland delal z vsemi močmi, da pride knjiga nazaj. V prihodnji kampanji delavnost ne bo majhna.

Ta večer sem se v družbi predsednic, njene hčerke, ter podpredsednic podr. iz West Allis, udeležila tudi zborovanja od št. 43. To je še mlada podružnica, ki pa izvrstno napreduje. Prepričala sem se, da imajo jako aktiven odbor in dobro zavedno članstvo. No, z dobrim odborom in zavednim članstvom se pa že lahko nekam pride. — Ker je bilo ravno 25 let odkar je prišla v to "kontro" njih članica sestra Žunter, so ji po seji pripravile imeniten party. Žal, da nismo mogle dalje ostati, ker se nam je mudilo na sejo k št. 12. Rade bi namreč pokusile vsa jedila in še tisto, kar je bilo v posodi tam na mizi, pa smo morale oditi. Sestra Schloser je sicer predlagala, da si nabaševa žepce s poticami in štrudelnji, ker nimava časa tam jesti, pa je njen predlog prepadel tehtnega vzroka, ker jaz nisem imela nobenih žepov. — Podružnici št. 43 se zahvalim za ljubezniv sprejem. Ob priliki se pa še vidimo.

Ob takihle obiskih človeka prime sentimentalnost. Gnjena sem bila nad gorečnostjo, požrtvovalnostjo in zanimanjem katerega povesod izkazujejo naše članice za svoje podružnice, kakor za organizacijo. Tudi v teh slabih časih v delu ne odjenjajo, dasi je agitacija povesod otežkočena. Zanimanje, ki vlada kamor pridem, za Slovensko Žensko Zvezo, me prepriča, kako veliko delo je bilo storjeno s ustanovitvijo te organizacije. Takile vtisi človeka nagradijo za vse grenke urice, katere včasih prinaša urad glavne predsednice.

Razna obvestila gl. tajnice-urednice.

Sestram tajnicam. — V kratkem bo vsaka dobila pismo iz gl. urada; notri bo: 1) imena in naslovi članic njene podružnice, ki jim je bila poslana oktoberska Zarja. 2) primerna zaloga listin, na katerih lahko članice zaznamujejo, komu se naj po njihovi smrti izplača posmrtnina, če katera želi, da se ta porabi kako drugače, kakor po navadi postopamo. 3) list, na katerega se naj zapišejo imena in naslovi odbornic ko se bodo vršile prihodnje letne volitve odborov, pa tudi ime in naslov duhovnega vodje vsake posamezne podružnice.

Deloma zaradi neprestanih sprememb naslovov kakor tudi suspendiranja pri nekaterih podružnicah, deloma pa zaradi skupnega pošiljanja enega izvoda Zarje na več članic, ki živijo v isti hiši in spadajo v isto družino, je potrebno, da pred koncem leta primerjamo, kako imamo vse to zaznamovano v gl. uradu in kako imajo to zaznamovano pri vsaki posamezni podružnici, da lahko izravnamo kar se mogoče kje ne bi ujemalo in tako vse izčistimo za prihodnje leto.

Izjava glede posmrtnine bo spravljena na gl. uradu skupaj s prošnjo dotične članice. Kadar katera umre, bo gl. tajnica najprej pogledala, če je pokojna sama imela kako posebno željo, kako se naj porabi njena posmrtnina, in se bo ona po tem ravnala. To listino bo bržkone rabilo le prav malo članic, ker do sedaj ni še nikdar od nikoder prišla kakoršnakoli pritožba, da bi postopanje s posmrtnino, kakor je sedaj začrtano v naših pravilih in kakor se izvršuje, ne bilo povesod primerno. Če bi članica izpolnila to listino, pozneje pa želela kako drugače, bo kratkomalo poslala novo listino, nakar bo prejšnja zavržena. Članice lahko pošljejo te iz-

polnjene listine same na gl. urad, ali pa jih izročijo svoji tajnici, da jih ta pošlje.

Našim dopisovalkam. — Zadnjič sem malo pojamrala o pasjih dnevih in, hvala Bogu, ni bilo zastoj. Še celo naša prva gl. podpredsednica Mrs. Bara Kramer se je zdaj zopet oglasila iz Californije. Vendar še vedno nisem dosegla povesom kar sem želela. Dočim so me nekatere posamezne podružnice zdaj kar poplavile z dopisi, nekatere druge še vedno čakajo, da se bo pri njih kaj samo od sebe spisalo in samo od sebe poslalo na uredništvo. Pa se noče. Druge poti ni, kakor da tudi tam nekdo prime za pero. Kjer niste vajene pisati po domače, slovensko, napišite pa angleško in zaznamujte, naj se priobči v slovenskem jeziku. Če bi kaka beseda ne bila zapisana ravno prav, ali če bi kakšna vejica ravno ne bila na pravem mestu, naj to nobeni ne dela sivih las, da le dopis nekaj primernega pove. Nadalje, nikar ne pišite o kateri sosestri, da se večkrat zlaže kakor usta odpre, ali kaj podobnega, ker Zarja ni za take stvari, in jih po naših pravilih ne smemo priobčiti. Kjer gre kaj navskriž med posameznimi odbornicami ali drugimi sestrami, naj se lepo poravnava doma; vse imamo svojih križev zadosti. Kjer je pa kaj resnega narobe, pa obvestite nadzornico svetovalnega odseka, pa bo storila svoje. Zarja ni pravo mesto za kakšne osebne kavsarije; če se kaj takega vrine v en ali drug dopis, ne more biti priobčeno. Odbornice in članice naj bi določile na seji, katera naj pošlje dopis za tisti mesec in kaj naj poroča. Več slovenskih dopisov od ene podružnice v isti številki Zarje ima pomen le tedaj, če vsak dopis govori o stvari, ki je drugi ne omenja.

FINANČNO POROČILO S. Ž. Z. ZA MESEC AVGUST 1932.

DOHODKI:

Št.	Podružnica	Mesečna	Pristopnina	Doklada	Razno	Zarja	Skupaj	Št. članic
1.	Sheboygan, Wis.	\$ 17.10	\$ —	\$ —	\$ —	\$11.40	\$28.50	114
2.	Chicago, Ill.	18.75	1.50	1.50	—	12.50	34.25	125
3.	Pueblo, Colo.	17.70	—	5.00	—	11.80	34.50	118
4.	Oregon City, Ore.	4.35	—	1.50	—	2.90	8.75	29
5.	Indianapolis, Ind.	9.60	—	3.50	—	6.40	19.50	64
6.	Barberton, Ohio	15.30	—	20.00	—	10.20	45.50	102
7.	Forest City, Pa.	8.40	—	14.00	—	5.60	28.00	56
8.	Stechton, Pa.	6.60	—	—	—	4.40	11.00	47
9.	Detroit, Mich.	9.60	—	1.25	—	6.40	17.25	64
10.	Collinwood, Ohio	53.55	.75	52.50	—	35.70	142.50	353
11.	Eveleth, Minn.	11.70	.75	—	—	7.80	20.25	78
12.	Milwaukee, Wis.	30.00	—	—	—	20.00	50.00	200
13.	San Francisco, Calif.	11.85	—	—	—	7.90	19.75	79
14.	Nottingham, Ohio	36.30	—	—	—	24.20	60.50	242
15.	Newburg, Ohio	17.70	—	—	—	11.80	29.50	118
16.	So. Chicago, Ill.	11.25	—	—	—	7.50	18.75	75
17.	West Allis, Wis.	28.35	64.50	—	—	18.90	111.75	189
18.	Cleveland, Ohio	7.65	—	2.25	—	5.10	15.00	48
19.	Eveleth, Minn.	38.10	—	—	.25	25.40	63.75	210
20.	Joliet, Ill.	35.25	2.25	3.75	—	23.50	64.75	255
21.	Cleveland, Ohio	8.55	—	—	—	5.70	14.25	57
22.	Bradley, Ill.	3.30	—	3.25	—	2.20	8.75	22
23.	Ely, Minn.	20.85	—	—	—	13.90	34.75	139
24.	La Salle, Ill.	9.00	—	3.50	—	6.00	18.50	60
25.	Cleveland, Ohio	82.35	—	24.50	—	54.90	161.75	545
26.	Pittsburgh, Pa.	15.90	.75	4.25	—	10.60	31.50	105
27.	North Braddock, Pa.	6.90	—	4.00	—	4.60	15.50	46
28.	Calumet, Mich.	10.65	—	17.50	—	7.10	35.25	71
29.	Broundale, Pa. (jul. in avg)	5.70	—	—	—	3.80	9.50	19
30.	Aurora, Ill.	2.25	—	—	—	1.50	3.75	15
31.	Gilbert, Minn.	9.00	—	—	—	6.00	15.00	60
32.	Euclid, Ohio	13.20	.75	5.00	—	8.80	27.75	78
33.	New Duluth, Minn.	3.30	—	—	—	2.20	5.50	22
34.	Soudan, Minn.	2.70	—	—	—	1.80	4.50	18
35.	Aurora, Minn.	2.10	—	—	—	1.40	3.50	14
36.	McKinley, Minn.	7.80	—	—	—	5.20	13.00	52
37.	Greaney, Minn.	3.00	—	—	—	2.00	5.00	20
38.	Chisholm, Minn.	26.10	—	10.25	—	17.40	53.75	128
39.	Biwabik, Minn.	3.30	—	—	—	2.20	5.50	22
40.	Lorain, Ohio	4.65	.75	7.00	—	3.10	15.50	29
41.	Cleveland, Ohio	31.05	1.50	41.00	—	20.70	94.25	207
42.	Maple Heights, Ohio	4.80	—	—	—	3.20	8.00	32
43.	Milwaukee, Wis.	8.70	.75	1.00	—	5.80	16.25	58
44.	Valley, Wash. (za julij)	1.05	—	—	—	.70	1.75	7
45.	Portland, Ore.	3.15	—	—	—	2.10	5.25	21
46.	St. Louis, Mo.	3.75	—	6.00	—	2.50	12.25	25
47.	Garfield Hgts., Ohio	14.55	.75	4.25	—	9.70	29.25	97
48.	Buhl, Minn.	2.25	—	—	—	1.50	3.75	15
49.	Noble, Ohio	3.45	—	—	—	2.30	5.75	23
50.	Cleveland, Ohio	7.35	—	—	—	4.90	12.25	49
51.	Kennore, Ohio	2.85	.75	—	—	1.90	5.50	19
52.	Kitzville, Minn.	1.50	—	—	—	1.00	2.50	10
53.	Brooklyn, Ohio	2.10	—	—	—	1.40	3.50	14
54.	Warren, Ohio	1.25	6.75	—	—	.90	9.00	9

SKUPAJ \$717.60 \$82.50 \$236.75 \$0.25 \$478.40 \$1515.50 4574
 Za oglase 21.00

SKUPAJ \$1536.50

STROŠKI:

Za umrlo Frances Martich, podr. št. 10 (roj. 5-15-1869, prist. 10-19-27, umr. 7-28-32)	\$100.00
Za umrlo Katherine Pribeg, podr. št. 19 (roj. 3-24-1885, prist. 12-12-28, umr. 8-1-32)	100.00
Za umrlo Mary Lakota, podr. št. 20 (roj. 12-25-1876, prist. 11-18-28, umr. 8-5-32)	100.00
Tiskarna, za avgustovo Zarjo in adresar	265.12
Tisoč kopij uradnega pisemskega papirja	6.75
5 lb. navadnega pisemskega papirja (bond) in manjše potrebščine pri pošiljanju Zarje	1.81
Za tiskanje nove Zvezine čekovne knjige	1.50
Denarne nagrade zmagovalkam v kampanji	45.00
Nakopičene obresti pri Liberty bondih (\$11,000.00), kupljenih v juliju in avgustu	427.04
Uradna soba	10.00
Znamke	10.60
Delo pri pošiljanju avgustove Zarje	20.66
P. O. deposit za daljšo dobo	50.00
Uradne plače za avgust (duh. nadz. \$10, gl. preds. \$25, gl. tajnica-urednica \$100)	135.00

SKUPAJ \$1273.48

Balanca 31. julija 1932 \$26,342.06

Dohodki v avgustu 1,536.50

Skupni dohodki 27,878.56

Stroški v avgustu 1,273.48

PREOSTANEK V BLAGAJNI 31. AVGUSTA 1932 \$26,605.08

Podružnica št. 1, Sheboygan, Wis. —

Me veže dolžnost, da se zahvalim članicam podr. št. 12, ker so nas prišle čakati z avtomobili do postaje cestne železnice in so nas pripeljale do dvorane, kjer je bila seja. Stopimo v dvorano. Bila je čisto polna. Sem si mislila, tukaj se vidi, kako se zanimajo članice za Zvezo; zato pa tako napredujejo. Ko je bila seja končana, so pa začele članice nositi skupaj. Tako so tekale in nosile kakor mravlje, da so se mize naenkrat šibile pod vsemi mogočnimi dobrimi rečmi. Vsem se zahvaljujem za postržbo in prijaznost. Naj se še posebej zahvalim Mrs. Mary Frangeš, ki nas je peljala nazaj do strit-kare. Dobro je bilo, da je bil auto tako močan, drugače bi ga bile gotovo podrle. — S pozdravom. — **Theresa Zagožen**, predsednica.

* * *

Na zadnji seji naše podružnice smo sklenile, da se priredi jesenska zabava na 22. oktobra v Standard dvorani. Vstopnina bo 25c in vsaka članica je obvezana vzeti eno vstopnico. S to vstopnico se bo dobilo tudi takozvani "door prize", zato naj vsaka vstopnico obdrži ko pride v dvorano. Na programu bo marsikaj zanimivega in vselega. Naše članice so obljubile preskrbeti nekaj dobrega za pod zobe, tekočine pa gotovo ne bo manjkalo, ker imamo jezero blizu. Članice si srčno želimo, da bi nas obiskal deklški pevski klub od podružnice iz West Allis, za katerega smo slišale, da je že jako dobro izvežban za javen nastop. Istotako vabimo članice od podružnic iz Milwaukee in West Allis, da pridejo na našo veselico.

Dvanajst naših članic se je udeležilo seje podr. št. 12 v Milwaukee, kjer se jim je jako dopadlo. — Za prihodnjo našo sejo dobimo baje obisk iz West Allis in Bay View. To bo res lepo. Takile obiski so velike važnosti za organizacijo, ker se članice поближе spoznajo in ena drugo navdušijo za večjo aktivnost.

Sestra Kristina Rupnik nam je na naši seji nekaj lepega in ginljivega povedala iz svojega življenja, sestri Mohar in Modec sta nam pa postregli s kavo in prigrizkom, tako da smo se prav zadovoljne razšle vsaka na svoj dom.

Na prihodnjo sejo pa zopet vse pridite. — **Članica**.

* * *

Kako smo se imele na seji v Milwaukee 5. septembra ne bom mnogo opisovala, ker vem, da so že druge poprej. Žal nam nobeni ni za ta mali denar (vožnja stane 50c), pa toliko užitka. Sprejete smo bile lepo; čakale so nas z avto in nas peljale v dvorano. Bila je dvorana polna. Prav dobro obiskujemo seje članice, za kar jim častitamo. Po seji smo si dobro podložile želodce z okusnimi jedili in dobro kapljico. V Milwaukee se nas je peljalo 12 članic, nazaj pa ena več, in ta št. 13 je bila — naša gl. predsednica. Slišala sem, ne vem če je resnica, da se je zjutraj ob 2. uri odpeljala sama s tistimi zlatimi broškami, ki jih je tam podarila trem članicam. Ampak nazaj se je pa hotela

z nami peljati; gotovo se je zjutraj dolgočasila na vožnji. Kaj vse smo imele zvečer proti domu, pa ne smem pisati, ker bi se naša urednica naveličala čitati in tako bi šlo vse v koš. (Nikakor ne. To bi me še najbolj zanimalo. — Uredn.).

Zadnjič sem čitala, kakšen strah je imela Mrs. Priland na potu proti Oljski gori. Bom pa jaz napisala, kaj je mene doletelo na tej božji poti. Hodili sva s sestro Tončko. Ko prideva na veliki hrib, je bila že polna cerkev, in ko se je tema napravila, je vse pospalo po tleh. Gledava s sestro, kam bi se še midve naslonili. Nobenega prostora ni bilo, pa se zmisli na spovednico in res je bila prazna. Tam sva se naslonili vsaka v svoj kotiček in zaspali. Zjutraj me pa zbudi pri mojem okencu glas: Hvaljen bodi Jezus Kristus! Hitro zbudim sestro. Ko beživa ven pogledam nazaj; bil je neki star možček. — Pozdrav vsem članicam SZZ. — **Christie Rupnik**.

Št. 2, Chicago, Ill. — Na septemberski seji je bila jako povoljna udeležba in vse dobre volje. Mrs. Yorga nas je iznenadila s potico. Tudi druge so prinesle marsikaj pripravnega za pod zobe, zakar naj bo vsem najlepša hvala.

Pripravljamo se za bunco party na dan 29. septembra. Mnogo sosester je na delu, da bo res vse pripravljeno kakor treba. Povabljene so vse sestre, ki naj pripeljejo tudi svoje može, prijatelje in prijateljice. Vstopnina 25c. Vabimo tudi sestre sosednjih podružnic, če je kateri mogoče priti. Imamo že prav lepo zalogo dobrotkov. Članice niso obvezane priti na to prireditev ali kaj prispevati, pričakujemo pa, da bo vsaka storila kaj največ more, da bo uspeh; če blagajna ne stoji na primerno trdnih nogah, se pač nikamor ne moremo premakniti.

Prosim vse članice, naj nobena ne odlaša z assessmentom. To je zelo važno. Oktoberska seja bo nekaj posebno izrednega. — **Odbor**.

Št. 5, Indianapolis, Ind. — Zahvaljujem se gl. odbornicam za poslano nagrado. Menda jim je morado zmanjkati cekinov, ker je prišel samo navaden ček, no, pa ne zamerite, ker je oboje dobro. Celi SZZ. moram častitati, da je tako napredovala v letošnji kampanji in želim, da v prihodnji pridobi tisoč novih. Vsaka se bomo malo potrudile v svojem kraju, pa jih bo.

Naše članice prosim, da pridete vse na sejo 2. oktobra, ker nameravamo nekaj posebnega napraviti. Katere še niste plačale izrednega letnega prispevka, storite to na prihodnji seji. Prosim, upoštevajte ta moj skromni opomin. — Pozdrav vsem, posebno pa tistim, ki so pristopile v letošnji kampanji. — **J. R.**, tajnica.

Št. 6, Barberton, Ohio. — Najlepše se zahvaljujem sestro gl. predsednici, kakor tudi celokupnemu gl. odboru za krasno broško, ki sem jo prejela dne 1. septembra.

Človek takoj pozabi na vse težkoče

in neprijetnosti, ki jih doživi pri delu za katerokoli stvar, kadar vidi, da je bilo njegovo delo upoštevano. Še enkrat najlepša hvala.

Pri naši sestri Antonette Gerbec se je oglasila štoriklja in ji prinesla čvrstega sinčka prvorojenca. Naše najlepše častitke. Sosestra Mary Zakrajšek pa je precej nevarno zbolela. Vse ji želimo skorajšnjega okrevanja. — Pozdrav vsem. — **Frances Ošaben**, tajnica.

Št. 7, Forest City, Pa. — Kadar kaj napravimo v korist naše podružnice je vspeh vselej hvalevreden. Dne 18. avg. smo imele zopet card party na prostorih zdolaj podpisane, kar se je precej obneslo. Nabralo se je precej naših žensk in tudi moških. Igrali so nekatere karte, drugi pa domine. Imeli smo dobitke za vsako nizo. Ko smo nehali igrati, smo imeli nekoliko okrepčila.

Hvala lepa članicam, ki so pomagale na en in drug način. Posebno priznanje zaslužijo tudi vse one, ki so se trudile, da so vstopnice po hišah prodajale, posebno Mrs. Punter, ki je najstarejša članica pri našem društvu, pa jih je največ prodala. Lepa hvala ji. Se priporočamo še za drugikat.

Ta mesec smo dobili eno novo članico. Ko se časi izboljšajo, bomo lahko kaj bolj agitirale za nove članice. Kar naše društvo obstoji, nam je smrt pobrala dve članici. Prva je bila sestra Mary Planinšek, druga pa Mary Černe, mati naše tajnice Pauline Osolin. Obema družinama naše sožalje. Dragim pokojnicam pa naj sveti več luč.

Prosim vse članice, da se prihodnje seje vdeležijo. Obenem boste videle, katera bo najbolj srečna ta večer. — **Anna Kamin**, predsednica.

Št. 11, Eveleth, Minn. — Nedavno sem šla na Ely, Minn., obiskat svojo hčer Mary Kure. Pri tej priliki so mi rojaki na Ely izkazali toliko prijaznosti, da si ne morem kaj, da ne bi tega javno povedala. Kako hitro mi je tam potekel čas. Zahvaljujem se Miss Prešeren za party, in Mrs. Logar, Miss Bubež, Miss Jurjovčič, Miss Prosen, Mr. Penne, Mr. Peshel, Mr. Tone Erzen, Mary Kurre (pri parku), in Frances Miklavčič in soprogu. Enako tudi družini Tomšič in družini Grahek in njihovemu sinu, ki nas je lepo pripeljal na Eveleth. Bog daj zdravje Mr. Graheku. Rojaki na Ely so mi bili jako dobri, in prepričana sem, da je težko dobiti tako dobrih ljudi, kakor so na Ely. In koliko so moji hčeri pomagali ko ji je mož umrl. Bog vam naj stotero poplača vsem Eličanom.

Obiskala nas je Mrs. Oblak iz Indiane. Bog ji daj zdravje, da bi nas še drugo leto. — Pozdrav iz Eveletha. — **Mary Culkar**.

Št. 12, Milwaukee, Wis. — Naša zadnja seja je bila jako zanimiva. Obiskale so nas nekatere uradnice in članice iz sosednje podružnice v Sheboyganu; prišlo jih je dvanajst. Povedale so nam, da lepo in složno sodelujejo v Sheboyganu. Da pri zadnji kampanji niso mo-

gle pokazati kakšnih izrednih uspehov, je največ krivo to, ker jim tam že primanjkuje žen in deklet. Med tem ko se tako pogovarjamo, jo primaha pa naša gl. predsednica Mrs. Priland, z njo pa predsednica podružnice št. 17, West Allis, ki nama sporočita veselo novico, da je west-alliska podružnica dobila prvo nagrado v kampanji in bo prejela Zlato knjigo. V imenu podružnice št. 12 častitam podružnici št. 17 zaradi tako krasnega napredka v tej kampanji. Nato gl. predsednica razdeli članicam naše podružnice, ki so se najbolj izkazale v kampanji, odlikovanja, to je zlate pine, v katerih je vdelan zvezin znak. Ta čast je doletela Mrs. Žužek, Mrs. Simec in Miss Koren. Vse so bile tega zelo vesele in se zahvaljujejo gl. predsednici. Naša vrla članica Mrs. Stariha pa je dobila lep prstan, ki ga bo nosila za spomin na članice podr. št. 12, ki vedo ceniti njeno delo v prid naše podružnice. Kadar bo pogledala na tisti prstan, bo tudi lahko ponosna na našo podružnico, kjer so dobre in agilne članice upoštevane, in bo z veseljem delala še naprej. Ne smemo pozabiti tudi naših pridnih članic, ki so toliko dobrega prinesle na to sejo. Hvala lepa vsem skupaj. Vabim vse, da se udeležite prihodnje seje, ker bo treba o več važnih stvareh ukrepati. — **Marica Kopač.**

* * *

V ponedeljek dne 5. septembra nas je obiskalo večje število članic iz Sheboygana in tudi naša gl. predsednica. Vsem se najlepše zahvaljujemo za obisk.

Kot se je naša predsednica izrazila, mora zanaprej Spominška knjiga ostati v Wisconsinu, kar je tudi moja želja. Gledati moramo, da dobimo v Zvezo članice, ki bodo ostale v Zvezi ne samo par mesecev, da bo Zveza stalno rastla. Podružnici na West Allis častitamo.

Naša podružnica bo imela domačo zabavo v So. Side Turner dvorani v soboto dne 29. oktobra, in želim, da se vdeležite polnoštevilo, naše članice in tudi druge podružnice. Da bo dosti zabave, vam jamči odbor. — Vsem članicam naše Zveze pozdrav in še enkrat tudi Sheboygankam in še enkrat hvala gl. predsednici za lepi govor in enake sedanji in prejšnji predsednici sheboyganske podružnice. Hvala tudi za broške. Drugič bomo imele pa še več novih članic, ako bomo zdrave. — **Mary Schimenz, tajnica.**

* * *

Hurrah for Santa Claus! Nekoliko zgodaj je še, zato se morda čudno sliši ta presenetljivi vzklík; toda verjemite, da je prišel naravnost od srca, čeravno bolj tajinstveno. Saj veste, kadar je človek presenečen, mu kar sapa zapre in še jezik se ne da takrat obrniti, akoravno se drugače prav rad vrti, včasih še preveč, saj veste. . .

Na Labor day, t. j. 5. sept. zvečer, je imela naša podružnica svojo redno mesečno sejo, kateri so prisostvovala naša glavna predsednica Mrs. Priland in članice podr. št. 1 iz Sheboygana. Bilo jih je vseh skupaj, če se ne motim, štirinajst; prav vse prijazne in brhke, kot le Sheboygančanke znajo biti. Da smo se ta večer dobro imele, se razume.

Ob tej priliki je toraj Mrs. Priland igrala vlogo Miklavža in sicer je prinesla s seboj lepe nagrade, s katerimi je obdarila nekaj naših pridnih in marljivih članic. Rečem samo pridnih; morda se bo s tem vzbudila kje kaka zavist, in se pojavilo še kaj več pridnih in za napredek vnetih članic pri naši podružnici. V resnici je društveno delo eno najbolj nehvaležnih del, to ve le tisti, ki ga opravljajo. Toda dobra volja ter skupno in složno delovanje prinese vedno lep uspel in napredek, ki je bolj razveseljivo nego plačilo. O, pardon! Kmalu bi pozabila navesti imena teh pridnih članic, ki so bile oni večer obdarovane. Evo jih: prva je bila Mrs. Žužek, ki je dobila zlato zaponko z Zvezinim znakom za največje število novo pridobljenih članic v minuli kampanji. Druga je bila Mrs. Shimenz, naša skrbna tajnica, prejela tudi zlato zaponko. Tretjo nagrado je dobila Miss F. Koren za njene spise v angleščini. In četrto nagrado pa je prejela moja malenkost od naše podružnice, kot plačilo za skromno delovanje pri naših prireditvah. To pa ni bila več zaponka, ampak prstan z zvezinim znakom. Kakšna sreča, če pomislite, da sem bila ena prvih od glavnega odbora nagrajenih z zaponko že meseca januarja t. l. za prispevane članke v Zarji. In sedaj pa zopet prva s prstanom te vrste. Kaj takega nisem pričakovala. V resnici si štejem v čast, in ponosna sem tudi, kdo bi pa ne bil. Može me doleti sreča še v tretje, da bom odlikovana na kak način; seveda, brez ciganke se ne ve. . .

Zatorej izrekam na tem mestu mojo najsrčnejšo zahvalo vsemu članstvu, zlasti pa Mrs. Kopač, ki se je trudila na poseben način, da bi me presenetila, kar se ji je tudi posrečilo. Prav lepa Vam hvala, Mrs. Kopač; okus imate dober; se z mojim popolnoma strinja. . . Zagotavljam Vam še nadaljno sodelovanje tudi v bodočnosti za napredek in dobrobit naše podružnice. Obenem pa upam in želim, drage sosesre in članice, da se z vso vsmo združimo in skupno prilagodimo neumornemu delovanju in sploh vsemu, kar vodi do napredka in vzvišenosti. Pridite na dan z dobrimi nasveti v obliki dopisov, na sejah, ali kjer koli. Ravno na zadnji seji so se čule pritožbe, da nobena več ne piše v Zarjo. Zadnje čase res ni bilo opaziti dopisa podr. št. 12. Moje mnenje je, da nas vse veže enaka dolžnost; ne vem, zakaj bi si morale vedno samo ene beliti prazne butice, — ne, — mislim modre glave, druge bi pa kar samo kimala ali pa celo kikale, kar se največkrat rado prigodi, zlasti kar se tiče gojenja dramatike za naše prireditve. Da so z igrami zvezani stroški in delo, to je samo ob sebi umevno. Toda pomisliti moramo, da si le na ta način pridobimo ugled in oglašanje v naselbini. Samo blagajna nas ne bo daleč privedla in tudi ne častno povzdignila. Goviti in širiti kulturo med slovenskim ženstvom v Ameriki, to je vendar naš princip. Upati in želiti je, da se bo naše ženstvo polagoma še bolj sprijaznilo s to hvalevredno in plemenito idejo.

Sem docela izmučena. Letošnje leto je bilo zame vseskozi nesrečno, kot

nikdar poprej. Štiri mesece sem bolehal na želodec, to je od januarja pa do maja. Potem mi je zbolela 14 letna hčerka na sciatici, ki je trajala tudi par mesecev. Še to ni minilo, si je 10 letni sinko zvinil nogo. Kaj še vse pride, pa ne vem. Tako sem imela celo bolnišnico prav doma, in pridno opravljala moje nekdanje samaritansko delo.

V nadi in upanju na boljše bodočnost, Vas vse članice sestersko pozdravlja — **Loise Stariha.**

Št. 13, San Francisco, Calif. — Čakati in se na druge zanašati je zelo napačno. Tako sem bila sama sedaj. Čakala in čakala sem kašnega dopisa od naših članic, pa je le pri čakanju ostalo. Ko smo imele 1. septembra našo mesečno sejo, se so kar iz vseh kotov oglašale članice: Povej Bara, zakaj pa nič ne pišeš v Zarji? No ali jim morete ugoditi? Poprej se govorile, da samo Bara piše, sedaj jim pa spet ni bilo po volji, ker Bara ni pisala.

Najprej se bom lepo zahvalila vsem tistim članicam, ki so za septemsko sejo priredile dobro zabavo po seji, Mrs. Anna Bezek, Mrs. Rose Noble, Mrs. Teresa Peklaj, Mrs. Katie Solle, Mrs. Z. Lekšen. Preskrbele so jedila in dobro kapljico, Mrs. Teresa Sterbenk je pa preskrbela veselo muzikante, Franka Sterbenk, sina Mrs. Sterbenk, in Rudy Stariha, ki so nam v resnici tako veselo poskočnice igrali, da bi bili skoro najraje kar tam v dvorani čakali prihodnje seje.

Sedaj pa ne pozabite, da bo naša podružnica imela veselico 30. oktobra v Slovenskem domu, in ravno ta dan bo 5 let odkar je bila naša podružnica ustanovljena. Zato bi bilo dobro, da bi se vse članice zavedale pomena te veselice.

Ker bi pa imeli za petletnico tudi radi malo domače pojedine, se je določilo na zadnji seji, da bomo na novemski seji imele po seji nekoliko zabave in bo vsaka članica lahko privedla svojega soproga sabo, deklo pa fanta.

Toliko je bilo določeno na zadnji seji, na prihodnji se pa lahko še nekoliko zboljša, in zatorej vas vse vabim, da pridite na prihodnjo sejo, ker bi rada, da bi našo petletnico malo boljše obhajale, ne pa le kot smo navajene vsake tri mesece; vse članice naše podružnice pa prosim, pridite na sejo in povejte na seji vaša dobra priporočila, ne bo nič pomagala zunaj, ker veste, da vse stvari, ki se tičejo naše podružnice, se rešujejo le na sejah in ne zunaj. Torej, ako hočete imeti banket za petletnico, pridite na prihodnjo sejo. Zakaj pa ne greste na delo, da bi imele sto članic, s tem pa tudi banket, ki ga je obljubila Mrs. Mary Daichman kakor tudi jaz sama. Sedaj imate 80 članic; ali bi jih ne mogle vse skupaj še 20 pridobiti in bi imele zagotovljen banket. Samo si zapomnite, da ta obljuba sestre Daichman velja še samo za to leto; torej, ako hočete imeti en večer več veselja, se potrudite sedaj.

Ko sem dobila zadnjo Zarjo v roke, sem najprej pregledala zapisnik polletne seje gl. odbornic, ki jim gre vsa čast za njihovo delo. Kar se mi je na najmanj dopadlo, je bilo tisto poročilo, kjer gl. tajnica poroča, koliko članic je zapusti-

lo našo Zvezo. Je že res, da smo v tej depresiji, pa vseeno se bi lahko na kakšno vižo že vsaka članica pridržala v Zvezi. Naj ne bo nobeno članico sram stopiti na seji pred članice in jih prositi, naj založe zanjo, dokler ji bo mogoče poravnati ostali dolg. In mislim, da to bo vsaka podružnica za svoje članice storila. Nekatere članice pa pustijo zaradi kakšnih osebnosti. To je zelo malenkost. Tako je letos ena naših članic pustila Zvezo, in navedla za vzrok, da jo soseda napada radi Zveze. Ali bo kdo tako malenkost vzel za kaj pomembnega? A tisti sosedi na Vermontu, pa svetujem, naj sama pristopi k SZZ, in bo ravno toliko deležna vseh dobrot, ki jih SZZ. deli drugim.

Tudi se nam bližajo tisti obljubljeni dnevi, ko nam bodo zopet veliki očetje obljubljali vse najboljše kar se bodo mogli le domisliti, da nam bodo dali po volitvah, ako jih bomo izvolili za predsednika te velike Amerike. Članice SZZ., dajte svoj glas tistemu, ki vam bo v resnici kaj dal, ne samo obljubljal, ker obljub je bilo že malo preveč. Sedaj potrebujemo predsednika v Ameriki, da bo brezposelno ljudstvo izpeljal iz depresije, in kdo bo ta predsednik!

Sedaj pa še pozivljam naše članice, da bi še kaj več za naprej pisale v Zarjo, ne da bi res samo čakale in se zanašale, naj katera druga piše, saj lahko vse pišete, saj ste vse v šolo hodile. No, bomo videli. — Pozdrav vsem gl. odbornicam in članicam SZZ. — **Bara Kramer.**

Št. 15, Newburgh, Ohio. — Naša septemberska seja je pritegnila veliko število članic, ki so bile vse židane volje, kar je jasen dokaz, da smo na pravem tiru. Obiskali so nas tudi naš župnik Rev. Father Oman, ki so nas lepo poučili o namenu naše Zveze, za kar se jim prav lepo zahvalimo; želimo, da bi jih še večkrat videli na naših sejah.

Leto se nagiba h koncu. Zato prosim vse članice, dajte, če le mogoče, sedaj poravnati svoj assessment. Mogoče si katera misli, kaj pa je tisti kvoder, saj je vse eno, če ga plačam vsak mesec sproti ali pa ne. Pa ni vseeno. Če 46 članic ne plača en mesec, je treba založiti 10 dolarjev, če ne pridejo blizu tri mesece, pomeni to že 30 dolarjev. Če vse to ni poravnano o pravem času, je za tajnico silno težko, ker nima denarja na rokah. Saj vsaka vse to lahko sama razume. Pridite sedaj in poravnajte mesečnino, kakor tudi izredni letni prispevek. Katera pa ne more plačati, naj pa tudi pride in to sporoči podružnici.

Dne 2. oktobra priredi naša podružnica piknik, kjer bodo razne tekme za moče in žene.

Rojenice so obdarile našo članico Mrs. Kavšek s zalo hčerko. — S sesterskim pozdravom. — **Apolonia Kic.**

Št. 17, West Allis, Wis. — Tekma med našo podružnico in chicaško se je zaključila, in ker so se naše agitatorice zavzele, da mora zmagati West Allis, so delale noč in dan, tako da so vse podplate izrabile in ubogi jeziki, kako so jih boleli, — — toda možje so bili zadovoljni, ker niso nad njimi nič godr-

njali. Hvala Bogu, njih trud ni bil zastonj; dosegle smo kar smo želele, naša podružnica je narasla iz malega drevesa v veliko drevo. Pazimo zdaj, da se ne posuši. Prilivajmo mu sveže vode in ta voda naj bodo nove članice. Je še precej naših žen, ki ne spadajo v našo sredo; tuintam še lahko dobimo kakšno v drugi kampanji. Bila sem zmirom in strahu, da ne bomo mogle poslati nobene delegatije na prihodnjo konvencijo; ali sedaj tega strahu ni več.

Dolžnost me veže, da se zahvalim sestrostram za tako složno sodelovanje in našim novim članicam, ker so tako lepo sprejemale naše sestre, ko so prišle v njihovo hišo, ker velikokrat so se bale za kljuko prijete, ali ravno tam so bile najbolj prijazno sprejete in še malico so dobile. Tukaj pri nas so ljudje jako postrežljivi; ne pustijo lačnega iz hiše. Zatorej se vam vsem skupaj lepo zahvalim. Bog vam naj poplača.

Sedaj pa ne pozabimo na 3. oktober, ko naša mati, gl. predsednica Mrs. Prislant, prinese zaželjeno nam knjigo. Poskusile bomo, da jo ohranimo za dolgo časa. Vljudno vabim vse bližnje podružnice, da jo pridete pogledat in imate priliko Vaše ime v njo zapisat, in gl. uradnice, katere niste preveč oddaljene, ker take slavnosti niso tako pogosto. — Pošiljam pozdrave celokupnemu članstvu SZZ. — **Mrs. J. Schiosar.**

* * *

Prav z veseljem sem se pripravila k pisanju, da sporočim kako se imamo v naši naselbini, oziroma pri naši podružnici št. 17, SZZ. Izraziti se moram prav povoljno. Zelo smo se trudile in agitirale v zadnji kampanji, pridobile smo 69 novih članic. Pa tudi v Chicagi so pri podružnici št. 2 pljunile v roke in so članice tudi tam pridobile enako število novih. Šlo je za zlato knjigo. — Ker smo imele enako število, je bilo nemogoče lastiti si knjigo eni ali drugi podružnici. Zato je napovedala naša gl. predsednica Mrs. Marie Prislant dvoboj za Chicago in West Allis meseca avgusta. Sedaj pa le začnimo, smo rekli, zmaga mora naša biti, in res, ob ključku kampanje meseca avgusta je naša podr. napredovala še za 86 članic več, tako da je Chicago ostala daleč za nami. V teku letošnje kampanje smo pridobile 155 novih članic, na kar smo lahko ponosne. Dosegle smo tudi čast, da dobimo zlato knjigo, katere nam bo osebno prinesla in izročila glavna predsednica Mrs. Marie Prislant dne 2. oktobra. Pa omenjeni dan namerava naša podružnica prirediti veselico v Labor dvorani na čast novo pristoplim članicam. Ta dan bo velepomemben dan, ne samo za našo podružnico, ampak ponos za celo državo Wisconsin. S tem potom najvljudneje vabim glavne urednice ter naše sosednje podružnice št. 12 in št. 43, Milwaukee, Wis. Dalje tudi vsa druga bratska in kulturna društva iz vseh bližnjih naselbin, ter posameznike in prijatelje naše edine ženske organizacije, Slovenske Ženske Zveze, da nas posetite v kolikor največ mogoče obilnem številu. V podobnem slučaju se vam hočemo tudi me odzvati. — Sesterski pozdrav. — **Jennie Južina,** tajnica.

Naša podružnica št. 17 res zelo lepo napreduje. Seje so dobro obiskane. Posebno so se članice odzvale na zadnji seji. Nemogoče bi bilo verjeti, ko ne bi človek sam na svoje lastne oči videl dne 11. septembra ob 2. uri popoldne pred slovensko cerkvijo ogromno množico žen in deklet. Mimo idoč so spruševali, zakaj in odkod vse to, pa jim kar naenkrat pride na uho, da so to vse članice podružnice št. 17, SZZ. Zbrale smo se zato, da nas je slikal Mr Skok. Zelo je bil zaposlen predno je vse uredil. Te slike boste videli v spominski knjigi.

Da se je naša podružnica povzdignila na tako visoko število, si štejem v dolžnost zahvaliti se našim pridnim agitatoricam, ki so res silno pridno delale v teh težkih časih. Vam novopristoplim članicam pa kličemo: Pozdravljene in dobrodošle v našo sredino! — S sesterskim pozdravom. — **Mary Sorčić,** blagajničarka.

Št. 19, Eveleth, Minn. — Pri naši podružnici smo tudi menda bolj take vrste, da raje beremo, kakor pa same pišemo, vendar, kadar se članice tako prebude in v tako velikem številu pridejo na sejo, kakor so prišle pri nas avgusta meseca, je pa že vredno, da se javno pove, da ne bo kdo mislil, da pri nas spimo. Če bodo sestre vedno v tako velikem številu hodile na seje, bomo že še nekaj napravile, ker pri tako velikem številu članic se lahko marsikaj napravi. Tudi glede blagajne bo veliko lažje, če bodo članice hodile redno na seje, ker se bo taka vsaka spomnila, kaj dolguje in vse sproti poravnala, in ne bo treba tajnici hoditi po hišah in naša blagajna se ne bo krčila. Prosim, sestre, imejte vse to pred očmi.

Izgubile smo sestro Katie Prebeg, ki je bolela za rakom. Naši predsednici Mrs. A. Nemgar pa je nanagroma umrl sin John. Obama družinama naše iskreno sožalje. — **Angela Debevec,** tajnica.

* * *

Vse nas je pretresla žalostna novica, ko smo zvedele, da je naši predsednici dne 27. avgusta umrl 23 letni sin v evelethski bolnišnici po kratki in mučni bolezni.

Ta smrt je bila težek udarec za mater, ker si ne moremo predstavljati, kaj more materino srce bolj potreti, kakor gledati pred seboj mrtvega sina.

Sosestra Antonija, naj Ti bo v tolažbo misel, da je bila tako božja volja, ki se ji moramo vsi vdati. Tudi smrt ne loči dragih za vedno, temveč le za nekaj časa. Zato se vдай tudi Ti in nehaj žalovati. — **Članica št. 19.**

Št. 20, Joliet, Ill. — Na seji 25. avgusta je bilo sklenjeno, da priredi naša podružnica "Card party" v korist cerkve sv. Jožefa. Ker je ta prireditev za cerkev, upam, da boste vse pomagale po svoji moči. Vsaka članica naj vzame vsaj eno vstopnico, ker stanejo samo 25c. Vabljeni ste vse na ta "Card party", ki se bo vršil v četrtek zvečer dne 27. oktobra.

Poročam tudi, da smo izgubile nadaljno dobro članico, Mrs. Mary Lakota. Bila je dobra članica, kakor tudi dobra

mati svojim otrokom. Zapustila je žalujčega soproga, štiri hčere in tri sinove. Družini izrekamo naše sožalje, pokojni pa naj sveti večna luč. — Pozdrav vsem članicam SZZ. — **Anna Pluth.**

* * *

HOLY HILL, MILWAUKEE, WEST ALLIS IN SHEBOYGAN.

Mnogokrat sem slišala o lepoti božje poti Holy Hill. Ker gredo tja vsako leto skupine romarjev iz Joliet in okolice, sem se tudi sama namenila obiskati to božjo pot. Dne 13. avgusta sem se podala proti Milwaukee s svojo družino in v spremstvu svojih staršev Mr. in Mrs. Simon Šetina. Ta božja pot je nekako 30 milj še naprej od Milwaukee, ter stoji na zelo lepem kraju, ki smo ga že od daleč zagledali; zdelo se nam je kakor da vidimo Šmarno Goro v Domovini, z lepo cerkvico med zelenjem.

Predno smo dospeli na vrh gore, smo molili križev pot. Vsaka postaja, ki vodi do cerkvice navzgor, je bila lepša od druge. Živo so nas spominjale te podobe na trpljenje Kristusovo; podobe so vse iz kamena izklesane ter zelo lepe.

Ko smo prišli na vrh hriba, se nam je nudil prekrasen razgled; videla se je vsa okolica daleč naokrog. Ko tako gledamo v daljavo, se nam je nehote dozevalo, kakor da stojimo na Šmarni Gori, ter vidimo pod sabo vso gorenjsko okolico, Kranj, Ljubljano, Gameljne, Šent Vid, Šiško itd., in ker teče voda v bližini, nas je ta zopet spominjala na Savo.

Cerkve sama od zunaj in znotraj je nekaj posebnega. Je lepa in krasna stavba od zunaj, znotraj pa ima dva nadstropja, s korom v vsakem nadstropju in orgljami, tako da se lahko v dveh krajih naenkrat vrši služba božja.

Pozno dopoldne smo se peljali nazaj v Milwaukee in West Allis, da obiščemo naše prijatelje in znance. Ob tej priliki smo obiskali Mr. in Mrs. Suban, lastnika slovenske cvetličarne, Mr. in Mrs. Kopač, predsednico podr. št. 12, Mr. in Mrs. Schlossar, predsednico št. 17, Mr. in Mrs. Ritonja, in druge.

V spremstvu Mr. in Mrs. Kopač smo obiskali in ogledali razne znamenitosti mesta Milwaukee in West Allis, videli smo razne parke, med katerimi nam je najbolj ugajal Mitchel Park.

Tudi krasne cvetlice, ki jih ima v zalogi Mr. Suban, so bile za nas nekaj posebnega, kakor tudi ves njihov dom. Tako lepo urejen vrt in dom nas je presenetil.

Obiskali smo tudi lično slovensko cerkvico na West Allis in slovensko cerkve v Milwaukee.

Prihodnji dan, v nedeljo, smo se odpeljali proti Sheboyganu. Med potjo smo se ustavili v Port Washingtonu, da obiščemo in si ogledamo krasno cerkev, ki stoji na vrh mesta, na gričku, kjer je treba na eni strani precej stopnic prehoditi predno se pride do cerkve, od druge strani pa lahko prideš do cerkve z avto. Ker se je vrstila ravno služba božja takrat v cerkvi, smo ostali pri sv. maši. Dan je bil lep in zelo jasen, in razgled izpred cerkve po jezeru zelo krasen.

Kmalo nato smo dospeli v Sheboygan, in tam obiskali našo gl. prede-

nico Mrs. Marie Priland in njeno družino. Njen krasni in lepo urejeni dom se nam je zelo dopadel. V njenem spremstvu smo si ogledali lepoto Sheboygana, posebno lepo slovensko cerkev sv. Cirila in Metoda, dalje slavno Zeleno dolino, kjer sheboyganski Slovenci prirejajo svoje veselice in piknike, zraven lepo urejeno slovensko pokopališče s krasnimi spomeniki; težko bi bilo najti tu grob brez spomenika, in tudi nikakega zapuščenega groba nisem našla, pač pa so bili vsi grobovi okinčani z lepimi cvetlicami; iz tega se razvidi, da rojaki v Sheboyganu zelo spoštujejo spomin na svoje drage umrle. Vsa čast slovenski naselbini v Sheboyganu v tem oziru!

Presenečeni smo bili, ko smo videli okolico "Koehler", ker je res nekaj posebnega. Vsak dom je zgrajen na poseben način, zelo okusno in lično, zraven pa imajo vsi tako lepe vrtove, da eden prekaša drugega, kar se ne vidi povsod.

Predno smo se poslovili, smo še obiskali Mr. in Mrs. Suscha. Napravili so na nas vtis, da so zelo napredni rojaki.

Le preneglo je prišel čas, da smo se morali posloviti od naših prijateljev in mesta Sheboygan.

Stejem si v dolžnost, da se v imenu svoje družine, kakor tudi v imenu svojih staršev iskreno zahvalim vsem prijateljem in znancem za njih prijaznost in gostoljubnost, posebno družini Suban, družini Kopač ter Mr. in Mrs. Priland. Nadejamo se, da nas tudi oni o priliki obiščejo. — **Josephine Erjavec.**

Št. 23, Ely, Minn. — Dne 11. septembra so blizu nas, na Grand River, blagoslovili križ, ki bo stal v trajen spomin na izredni dogodek v življenju našega velikega škofa Friderika Baraga. Po viharju, 160 milj dolgi vožnji čez široko jezero Superior, je škof Baraga pristal s svojim malim čolničkom na tem mestu, kamor so ga zanesli valovi sami. Tukaj so v skali kakor nalašč naravne stopnice, da se da priti iz vode na suho zemljo. On sam je tam postavil leseni križec v spomin na svojo rešitev. Indijanci so kasneje skrbeli za ta križ in ga popravljali, da se je ohranil do današnjega dne. Zdaj pa so se zavzeli duhovniki iz celega Železnega okrožja in s pomočjo ljudstva darovali, da je bil tu postavljen kamenit križ, ki bo ostal za trajen spomin.

Obrede so opravili škof iz Dulutha. Ob treh popoldne se je zbrala lepa množica ljudi iz vseh krajev Železnega okrožja, največ seveda iz Ely, ker smo le 80 milj daleč. Program pa so imeli prej začrtan sami škof, in tako naša posamezna društva niso bila na programu zastopana. Bilo je tam veliko članic naše Zveze. Naši cerkveni pevci so peli lepe pesmi, posebno tisto "Marija, skoz življenje".

Na zadnji seji smo zbrale zastavo, za katero so nam poslane razne tvrdke vzorce. Novo zastavo bomo toraj dobile. In vas prosim, da pridete na prihodnjo sejo, da se še kaj več pomenimo o tem. Pa nikar ne mislite, da boste morale še kaj več dajati za to, ker je po-

trebni denar že v blagajni. Imele pa bomo ribolov, tam v kotu se bodo lovile ribe, ki bodo vse vrste, kar si le misliti moremo. Preveč ne smem povedati, drugače se ribe ne bi hotele prijeti naših trnkov. Vsaka bo plačala še vsakokrat kadar bo hotela loviti svojo srečo. Za ribe bo poskrbel odbor. — Na svidenje. — **Mary Skalar, predsednica.**

* * *

Tudi jaz se moram malo oglasiti v "Zarji". Seveda, jaz se ne morem pohvaliti z zlatimi broškami, z nagrado, ker sem bila premalo pridna. Vesela sem pa vseeno, ko sta kar dve ženski od št. 23. bili tako pridni, da bosta dobili nagrado. Čast jima in tudi Ženski Zvezi, da ima tako pridne članice.

Zdaj pa gremo malo doli na Greaney, Minn. Doli smo imeli igralci iz Ely igro in smo se imeli prav dobro. Pa zakaj ne, saj nas je Bog takoj "požegnal"; bilo je toliko dežja, da lahko rečem, da smo bili zunaj bolj mokri kakor pa — o, saj veste, kaj čem reči. Najprvo se moram zahvaliti Rev. Fatru Sedey, da so nam dovolili in preskrbeli prostor za igro. Drugič pa tudi ne smem pozabiti pridnih kuharic, ki so tako pridne in postrežljive. Oh kako dobro juho so nam skuhale; taka je bila, da bi jo bil sam cesar jedel Mmm! nam! nam! Potem pa še nadete piške in telečo prato, potice in koliko še vsega drugega; človek si ne more vsega zapomniti. Nazadnje je bilo pa še nekaj rudečega in belo na vrhu. Tisto, tisto — hm — je bilo kaj zmahtno. Pohvaliti moram tudi dekleta, ki so nam prinašale jedila na mizo. Izreči pa moram čast gospej Starich in gospej Kočevar in podružnici Ženske zveze v celoti, ko tako marljivo delajo in skrbijo za svojo faro. Zmerom kaj napravijo piknik ali kar si bodi, da dobijo kakšen cent, da pomagajo cerkvi. Srečna fara, ko ima take pridne in katališke farane; to je lepo. Te ženske se sedaj kupile neke neko dvorano in jo dale pripeljati doli na Greaney blizu cerkve, in tudi podzidale so jo. Kupile so tudi precej zemlje tam kjer so postavile to halo. Pa še nekaj. Na tej zemlji rastejo prav lepe češplje. Naš "pastirček" v igri je šel malo doli po tem vrtu; ko pride nazaj, pa pravi svojemu prijatelju: "Poglej, jaz imam pa češpljice." Kmalu potem smo imeli vsak nekoliko tega izvrstnega sadja. Hvala tudi godcem, ki so prišli in igrali, da smo se malo zavrteli predno smo odšli. Domov smo se vozili prav dobro in peli smo kakor ptičice, ki lete čez hribe in doline. — **Mrs. Mary Shepel.**

Št. 25, Cleveland, Ohio. — Poletna sezona je zdaj končana, in tako je prišla jesenska in z njo hladnejši jesenski dnevi. In sedaj bomo imeli zopet bolj živahne seje.

Pri nas članice vedno rade zahajajo na seje, ker imamo vsako sejo kaj novega, vsako sejo kaj drugačnega. To pot nam je predavala naša marljiva članica Mrs. J. Mervar, kaj pomeni "Labor day" za Ameriko in kaj za naše ljudi. V prejšnjih dobrih časih, ko so bili naši možje bolj zaposleni po tovarnah, so na kakšen ameriški praznik kaj

doma naredili, ker drugače tako niso imeli priložnosti. A sedaj imajo pa vsak dan Labor day, to je tista prosperiteta. Pa upajmo na boljše čase, ker zmeraj pride po dežju sonce.

In naša dobra članica Mrs. J. Pižmoht nam je pa darovala aluminasto skledo, da smo jo dale na številke za eno revno članico založit, ker imamo več revnih članic, ki ne morejo same plačevati; ene tare brezposelnost, druge bolezen. Torej dajmo pomagat ena drugi v teh težkih časih, ker ene še lahko. Tudi vas prosimo, da pogate, katera si še lahko kaj odtrga, ker sedaj vsak cent šteje.

Zadnji mesec smo zopet eno članico izgubili, namreč Josephine Petrlin, ki je prestopila od podr. št. 10. Izkazali smo ji zadnjo čast s tem, da smo jo spremile v cerkev in na pokopališče.

Umrli je tudi dobro poznan Mr. Nick Vidmar, ki je bil naš "oče", ko smo našo zastavo blagoslovile, in nam je daroval lepo svoto ob tisti priliki; me smo pa darovale za eno sveto mašo za pokojnim.

Sedaj vas pa prosim, članice, da bi malo bolj redno ene plačevale. Veste, meni je tudi težavno hoditi po hišah. Kar vsaka si naj sama predstavlja, kako bi bilo to prijetno. Katere že daljši časa dolgujete, dajte priti poravnat, saj veste, da ne sem z društvenim denarjem zakladati, svojega pa tudi nimam, ker moj mož ima vsak dan praznik.

Sedaj se v imenu vseh članic zahvalim Mrs. J. Mrvar za krasne besede in Mrs. J. Pižmoht za dar. Pridite vse zopet na sejo 10. oktobra. — Pozdrav vsem članicam SZZ., posebno pa št. 25. **Mary Otoničar**, tajnica.

* * *

SPOMINI. — Kako se človek rad spominja preteklih dni. Tako se tudi jaz večkrat spominjam posebno tistega dneva, ko sem se poslovila od mamice in prijateljicam stisnila roko in se odpravila v Ameriko.

Pred očmi so mi še vedno mamica, rojstna hišica, domača vas Ravne in farna cerkev na Blokah.

V Cleveland sem prišla kot 16 let stara deklica dne 20. avgusta leta 1905. Predno sem šla od doma, predstavljala sem si, kako dobro se mi bo godilo, ker tam, so nekateri rekli, "teče samo med in mleko". Prišla sem k moji sestri. Potem sem šla delat v železno tovarno za 75c po 12 ur na dan. Takrat ni nobena dekle mnogo zaslužila. Treba je bilo skrbeti za obleko, hrano in stanovanje in še vrniti denar za potovanje v Ameriko. Zato so dekleta morale delati tudi tam kjer so stanovale, da ni bilo potreba plačati za hrano in stanovanje. Največ so bile po salonih, ali pa po privatnih hišah, kjer je bila velika družina.

Spominjan se, kako sem morala zgodaj vstajati, da sem skuhalo zajutrek, potem pa iti v tovarno. Takrat ni bilo ne plina ne elektrike po hišah, kakor danes, ampak kurili smo z drvmi in premogom. Potem sem se poročila; dne 28. okt. bo minilo 25 let mojega zakonskega življenja. Poročila sem se v Hrvatski cerkvi na 40th St. Poročil paj

je Rev. Niko Grškovič, pokojni Ivan Zorman, oče pesnika Ivana Zormanca, je pa orglal poročni "mars".

Ko sem se poročila je nastopila kriza leta 1907-8. Moj mož je zgubil delo, ker so tovarno zaprli, in bil brez dela 10 mesecev. Nikdar ne bom pozabila tiste krize, ker dostikrat ni bilo ničesar za v lonce; ko ne bi imela vere v Boga, bi bila že takrat obupala. Pa za dežjem vedno sonce posije. O kako hitro so minila leta, kakor bi bilo vse to včeraj. A za 25 letnico pa zopet krizo preživljam. Ta je pa še bolj huda, ker bolj dolgo traja.

Naj bo zadosti teh mojih spominov. Kot blagajničarka podr. št. 25 S. Z. Z. pa častitam št. 17 v West Allis, Wis., na tako velikem uspehu, da so prišle do prve nagrade v zadnji kampanji pri naši Slov. Z. Zvezi. Pozdrav vsem članicam SZZ. — **Dorothy Strniša**.

Št. 26, Pittsburgh, Pa. — Na seji 8. septembra pač ni bila zadostna udeležba; zares žalostno je to, ako pomislimo, da bi bilo treba na tej seji jako velike ukreniti zaradi plesne veselice katero bo SZZ. št. 26 priredila 12. oktobra 1932 v Slov. domu na 57. cesti.

Naznanjam našim članicam, ki niste bile na zadnji seji, da se je zbral veselilni odbor iz 3 članic, in te so Mary Koghi, Magdalena Widina in Mary Balkovec, tako da bodo z odborom skupaj delale in pripravile vse kar bo treba za veselico.

Apeliram na vse članstvo, da se jako zavzamete za to veselico, da bomo imeli primeren uspeh, ker veste, da se društvena blagajna krči, zato je potrebno, da ji pomoremo.

Naznanite vsem vašim prijateljem in znancem, naj pridejo na ta ples, saj jim ne bo žal. Ta ples bo nekaj izvanrednega.

Slovenski dom na 57. cesti stoji že blizu 25 let, pa tako še ni bil okrašen kakor ga bodo naše članice okrasile za omenjeni večer; ta naš ples bo "Barn dance", igrali pa bodo "Kentucky Mountaineers". Zato le na noge in pokažite, kaj zamore SZZ. št. 26. Pripeljte vse, kar leze in gre, samo da bo večji uspeh.

Da se za gotovo vidimo vse na 12. oktobra 1932 v Slov. Domu na 57. cesti. — Pozdrav vsem članicam. — **Mary Besal**, tajnica.

Št. 32, Euclid, Ohio. — Naj vam bo povedano, kako se imamo pri naši podružnici in začnem naj s 15. majem, ko smo imele lepo slavnost. Blagoslovile smo našo krasno zastavo, kar si lahko štejem v čast in ponos, in nekaj v resnici krasnega kakor je bil ta dan za nas, nam bo ostalo v vednem spominu. Ker se naše članice zelo zanimajo za našo podružnico, smo imele zopet krasno prireditev 20. avgusta. Tedaj nam je Mr. Anton Grdina, boter naše zastave, kazal premikajoče slike. So bile v resnici zanimive slike iz naših slovenskih naselbin. Zatorej mu naj izrečemo zahvalo za njegovo brezplačno delo.

Na zadnji seji 6. septembra smo govorile o programu za drugo prireditev.

in ta bo na prihodnji seji 4. oktobra, ke bo po kratki seji zabava za članice in njih družine in prijatelje. Nekatero članice so se zavzele, da pripravijo dober prigrizek in dobro kapljico. Igrali bomo karte kakor tudi tombolo za krasna darila. Za srbeče pete bodo na razpolago valčki in polke. Vse bo na poskok. H koncu tega dopisa pa vabim in opominjam vse tiste članice, ki že več mesecev dolgujejo asesment, da pridejo na sejo 4. oktobra in poravnajo, zakaj same veste, da smo morale že preveč zalagati iz naše blagajne, pa ne moremo nič več ker nekatere že več mesecev niso plačale. Ne bodite otročje in ne izprašujte ena druge, ja, mene je tajnica suspendirala, pa če me je, pa ne bom šla več blizu. Pomnite, da tajnica nobene ne suspenda, ampak se vsaka sama, če je ni blizu po več mesecev. Na seji so članice odobrile, da se samo za en mesec lahko založi, in če še drugi mesec ne more plačati, naj pride na sejo in naj prosi za naprej; ako pa tega ne stori, ima pa tajnica dolžnost vsako suspendirati. Torej pridite in poravnajte.

Čenjene članice, vse na sejo in zabavo 4. oktobra! — Sesterski pozdrav! — **Jennie Grdina**.

* * *

Ne bom veliko pisala, temveč bom povedala samo to, da se bo vsaka članica kesala, katera bo ostala doma namesto da bi prišla na našo prihodnjo sejo, ko bo nekaj prav posebnega. Poskrbljeno bo, da bomo vse vesele in da bo nekatere zadela posebna sreča, zato bi ne bilo prav, ko bi tudi ena sama manjkala.

Pri nas se imamo vedno še precej dobro, ta večer bo pa še posebno imenitno. Torej vse na svidenje 4. oktobra. — **Mary Walter**, predsednica.

Št. 37, Greaney, Minn. — Drage sestre in članice: Prošene ste, da pridete na prihodnjo sejo. Imamo nekaj važnega. Pridite vse. Bomo se pogovorile radi naše dvorane. Tudi tiste pridite, katere še niste bile nobenkoli na seji. Ne pozabite na dan 2. oktober. — Sesterski pozdrav SZZ. — **Katarina Male-rich**.

Št. 38, Chisholm, Minn. — Malo katerikoli se oglašimo od naše podružnice. Kaj je pa temu vzrok? Menda depresija tudi na pisanje vpliva. Čakam in čakam, da se bo vendar katera članica ali odbornica naše podružnice oglasila, pa zmeraj nič. Tako ne bo šlo, ker bi drugod mislili, da so nas gobe zmešale. Da bo pa vendar kaj iz naše naselbine, naj malo opišem, kako smo sprejeli Anje Govednik, ki se je vračala iz olimpijskih iger v Kaliforniji. Saj ste gotovo že čitale po časnikih, kako izvrstno plavalko imamo na Chisholmu. Ampak mi ljudje nismo nikoli zadovoljni. Ko se je udeležila tekme v Chicagi, smo rekli: o, ko bi vsaj zmagala, da bi šla v New York. Šla je v New York, in spet smo rekli, oh, ko bi vsaj lahko šla v Kalifornijo. Šla je v Kalifornijo, pa smo spet rekli, oh, ko bi vsaj dobila drugo mesto, če ne prvega. Potem smo pa pričakovali, katero mesto bo dobila. Naročeno nam je bila, da bomo takoj ve-

deli katero mesto je dobila, samo naj poslušamo; mestni alarm bo zatrobil; če bo enkrat, bo prva, če dvakrat, bo druga, in tako naprej. Bilo je 13. avg. ko nam je bilo naznanjeno, da je prišla na šesto mesto. Seveda smo bili zadovoljni. Sedaj pa pripravljaj! Vsa društva, klubi, zveze, vse se je pripravljalo, kako jo bomo sprejeli. Drugi narod ravno tako. Seveda mi Slovenci smo bili pa še posebej ponosni, ker je slovenska dekle. Na 20. avg. nas je šlo več kot dve sto v Duluth pričakovat jo. Šle so tudi odlične osebe, kot mestni župan, šolski superintendent in še razni odlični ljudje, ravno tako tudi šolska godba in "Swimming team". Ko pride iz vlaka, ji mestni župan izroči sopek rož, tako tudi njeni spremljevalki. Zatem jih fotografirajo v spremstvu duluthskega župana in šolskega superintendenta. Nato sledijo drugi pozdravi in častitke. Ob desetih je Miss Govednik govorila na radio. Pozdravila je najprvo svojo mater, in sicer v slovenskem jeziku: "Hello, ma! Vesela sem, ker sem nazaj prišla. Bomo kmalu spet skupaj delale." Ko smo šli pa iz Dulutha, so nas ves čas spremljali policmanje na motorjih kolesih. Na vsaki cesti so nas pričakovali ljudje in šli z nami. Na Evelethu je bilo dosti sveta po ulicah. Na Virginiji ravno tako. Ko pa pridemo na Buhl, so nas pa z godbo pričakovali. Bila je tudi parada po mestu in za tem so šli z nami na Chisholm. Ko pridemo domu, je bilo vse mesto živo. Društva s zastavami, godbe vsake sorte in od povsod iz celega Range-a. Ma'n Street ves v zastavah in napisih "Welcome home Anne!" Za tem pa sprejem, pozdrav in častitke od odličnih oseb. Sprejem se je vršil v Community Building. Navzočih je bilo do 10 tisoč ljudi. Sprejela je veliko šopkov rož in drugih daril. Slovenske žene so se zbrale in šle okoli Jugoslovancev in so nabrale lepo svoto. Kupile smo ji lepo skrinjo iz cedrovine, njeni mamici, ki se je nahajala takrat v postelji, pa vso posteljno opravo. Tako, da je bila tudi njena mati vsaj malo obdarovana. Vsa društva, med njimi tudi naša podružnica, so se zavezala, da ji bodo pomagala do nadaljnjega šolanja. Tako upamo, bo spet v tekmah na Nemškem čez štiri leta. Ali kakor je bilo veselo snidenje z mamico, taka je prišla čez štirinajst dni velika žalost, ko ji je umrla mamica, ki je tako zanjo skrbela. Zmeraj je govorila, oh da se ne bi naši Anne kaj naredilo. Škoda za Mrs. Govednik, pa kaj, ko mi ne odločujemo. Naj v miru počiva!

Ker sem ravno pri pisanju, obveščam članice naše podružnice, da se udeležite prihodnje seje v velikem številu. Seja bo 5. okt. v navadnih prostorih. Slišale boste tudi zapisnik zadnje seje in več drugih stvari. Prosim pa tudi dotične, katere dolgujejo že več mesecev, da poravnajo. Ne morem zmeraj zakladati, z blagajno je pa tudi težko, ker bo kmalu suha. Za sedaj naj zadostuje. — Sesterski pozdrav vsem skupaj. — **Annie Trdan, tajnica.**

Št. 40, orain, Ohio. — Brala sem v glasilu da bi se morala vsaka podruž-

nica oglasiti vsak mesec s kratkim dopisom. Pa od naše podružnice ne vidim nobenega dopisa že dolgo. Se bom pa jaz oglasila, pa prosim članice, da mi oprostite, ako ne bodo moje vrstice prav sestavljene.

Vsak mesec se imamo prav dobro na sejah in tudi vsak mesec dobimo kakšno novo članico. Pri naši podružnici skrbimo, da nam ne prisuihi blagajna.

Pred par meseci smo imele na številkah lepe šivane vajšne, ki jih je dobila ena izmed članic. Zdaj imamo pa kartice za zlat cekin za \$5; vsakemu kdor ga bo dobil, bo gotovo prav prišel.

Lepa hvala članicam, ker dajo za sejo prostor na razpolago; zraven pa še razna okrepičila, s katerimi nam vsaka bolj postreže. — Pozdrav vsem članicam S. Z. Z. — **Agnes Jančar.**

Št. 41, Collinwood, Ohio. — Drage članice in sestre podružnice št. 41, SZZ.: Na tem mestu vam naznanjam, da sem sprejela od Mrs. Prislund, naše glavne predsednice, zlato broško. Iskrena vam hvala, Mrs. Prislund, in vsem glavnim uradnicam za priznana mi nagrada.

Veseli me, da smo našo SZZ. spravile na precej višjo stopnjo v tej kampanji. Posebno sem pa vesela, ker smo našo podružnico št. 41 povzdignile na peto mesto. Polja za pridobivati novih članic je v našem teritoriju še veliko, le malo več medsebojnega razumevanja bi nam ne škodilo.

Naše seje so zelo lepo obiskane. Vsako sejo je večja vdeležba. Posebno na zadnji seji je bilo posebno veliko članic. Gotovo so članice izvohale, da se bo servirala jabolčna potica. Za prihodnjo sejo se nam pa zopet nekaj izrednega obeta; zato pridite vse! Bomo videli, s kakšnimi dobrotami nas bo iznenadila sosestra Mrs. Bečaj.

Na zadnji seji je bilo sklenjeno, da napravimo veselico 13. novembra. Sklenjeno je bilo tudi, da mora vsaka članica vzeti vstopnico; ako je ne more sama plačati, naj jo skuša prodati. Na ta način bomo lahko obdržale vse članice v podružnici. — Pozdrav vsem članicam SZZ., posebno članicam naše podružnice. — **Margaret Poznič, tajnica.**

Št. 43, Milwaukee, Wis. — Poročam, kako smo se imele pri sestri Kolenc na card party. Ne vem, kako bi zapisala, da bi se mogla prav zahvaliti za vse, kar smo imele. Sestra Kolenc je pripravila lunč za vse članice, pa nas je prišlo komaj 16. Kaj smo vse imele ne bom nič omenila; morate si že misliti, da je bilo vse izvrstno. Katera pa želi več vedeti, naj pa drugič pride, da bo sama poskusila. Kar se pa tiče dobikov, sta bila za vsako mizo dva. Se pač vidi, da je pripravila za vse članice, jaz pa le nisem dobila prav nobenega, ko nič ne znam. V imenu podružnice se sestri Kolenc prav lepo zahvalim za vse.

Zdaj pa naj tudi popšem, kakšna je bila naša seja 7. septembra. Sprejete so bile tri nove članice. Častitale smo tudi naši nadzornici Heleni Žunter za 25 letnico, kar je prišla iz Domovine. Imele smo prav dober prigrizek in še malo kofeta po vrhu. Omeniti moram tudi,

da nismo nič vedele in ne pričakovale, ker zgodilo se je prvič, da nas je obiskala glavna predsednica naše Zveze, Marie Prislund iz Sheboygana v spremstvu par drugih sosester od sosednjih podružnic. Prav lepo se jim zahvalimo in želimo, da bi nas obiskale še drugič.

Sklenile smo tudi, da se udeležimo korporativno veselice podružnice št. 17 na West Allis. Častitamo jim že zdaj, ker bodo dobile zlato knjigo.

Za 15tega septembra so nas povabile na card party Julija Terček in Cecilija Goršek. Party bo pri Cili Goršek na Walker St.

Naj se vse članice zagotovo udeležijo veselice na West Allis 2. oktobra ob 3. uri popoldne, tudi tiste, ki niste bile na seji. Udeležite se tudi prihodnje seje 3. oktobra. — S sesterskim pozdravom — **Gertrude Delopst, predsednica.**

Št. 47, Garfield Hgts., Ohio. — Septembarska seja se je vršila prvo soboto v mesecu, kakor ste bile obveščene v Ameriški Domovini. Zakaj smo jo morale spremeniti vam bo jasno iz nadaljnjega dopisa. Premeščena je bila samo za mesec september, drugače pa ostane kot je bila popreje, vsako drugo soboto v mesecu, ob 7:30 zvečer. Udeležujte se jih nekoliko bolj polnoštevilno. Vsaka naj gleda, če eno izpusti, da se druge udeleži, torej pride vsaj šestkrat na leto. Za naprej ste prošene, da redno zahajate, ker bomo imele vedno kaj posebnega za ukrepati, posebno glede konvencije, ki se nam bo kar naenkrat približala.

Kot je bilo že poročano v listu A.D. in A.S., smo se sestale zastopnice vseh podružnic v Clevelandu dne 29. avgusta v Collinwoodu pri št. 10, z namenom, da delujemo skupno, kar je naša sesterska dolžnost. Prošene ste tudi podružnice št. 32, 42, in 49, da se odzovete in pomagate, ker se nahajate tudi v naši bližini. Št. 53 in ako se nam hoče še katera druga iz Ohio pridružiti, so isto tako dobrodošle; pošljite svoje zastopnice 26. septembra ob 7:30 zvečer v Cerkevno dvorano na Holmes Ave., Collinwood.

Na prvem sestanku je bil izvoljen konvencijni pripravljalni odbor, iz sledečih zastopnic: Milavec Alojzija od št. 10, predsednica; Frances Ponikvar, št. 25, podpredsednica; Apolonija Kie, št. 15, tajnica; Anna Somrak, št. 41, blagajničarka; Helen Tomažič, št. 47, zapisničarka in poročevalka. Nadzorni odbor; Anna Slopko, št. 14; Cecilija Brodnik, št. 21; Marie Marsich, št. 50.

Ker bodo za časa konvencije gotovi stroški, in ker v ta namen še ni nobene blagajne ter bo treba skrbeti odkod kaj pride, smo na prvem sestanku skupno sklenile, da se v ta namen dajo delati tiketi po 25c, na katere se bodo dale tri nagrade v zlatu, prva za \$10, druga \$5, in zadnja \$2.50. Na vsako podružnico jih bodo zastopnice na oktobersko sejo prinesle, ter ste prošene, da katera le more naj seže po njih, ker le na ta način nam bo mogoče dobiti gotovo svoto, katera se bo rabila, kajti če bi se vam dala kaka naklada v sedanjih časih, bi vam gotovo ne bilo po volji.

Dne 21. avgusta t. l. sem se nahajala v Warren, O., kot je bilo poročano že v zadnji Zarji, da se je tamkaj ustanovila nova podružnica št. 54. Že so pokazale, da se ne bojijo slabih časov, ker so že priredile svojo zabavo 10. sept., ako ravno jih je šele samo 11 članic. Pri nekaterih podružnicah pa ki jih je sto ali še več, pa se bojijo kaj prirediti. Le korajžo in posnemanje Warrenčanke.

Ko sem se nahajala med njimi, so bile napram meni jako prijazne in ljubezne, tako da sem šla mesto ob petih, šele ob enajstih zvečer domov, najraje bi kar med njimi ostala.

V dolžnost si štejem, da se jim na tem mestu najiskrenejše zahvalim za vso prijaznost in gostoljubnost, ki sem jo žela od njih. Posebno lepa hvala sedanjim predsednici Mrs. Rosie Racher za postrežbo in prijaznost, ko se mi razkazali Warren, Niles in Girard. Hvala Mr. in Mrs. Dolčič za vso prijazno postrežbo; upam, da se tudi v Girardu kmalo pojavi nova podružnica Slovenske Zveze, ker je tamkaj precej zavednih Jugoslovank.

Ne smem prezreti št. 53 v Brooklyn, O. ter se prav lepo zahvalim Mrs. Željčnik in Mrs. Oblak, za vso požrtvovalnost, ker so pomagale, da se je tudi tamkaj ustanovila podružnica. Želim, da bi v vseh ozirih dobro v složnosti napredovale.

Ker sem že parkrat poročala bolj žalostne novice o naših članicah, naj bo danes nekaj bolj veselja. Sestri M. Peteruel in M. Lukač sta iz nevarnosti, ter se jima zdravje počasi povračuje. Ko se ozdravita, upamo, da se bosta z veseljem zopet udeleževali naših sej.

Dne 10. septembra se je od naše podružnice poročila prva dekle, gđe. Rosie Zala 8812 Vineyard Ave (koder se vršijo naše seje, zato je ta dan ni bilo) z g. Ivanom Kočevar. Zanimivo je, da se je tudi ona prva vpisala v S. Ž. Z. pri naši podružnici izmed deklet. Bila je vedno dobra in značajna dekle, ter je naša sesterska želja, da bi bila srečna v zakonskem stanu. Ker pa ima vsak stan svoje težkoče, dal Bog, da bi jih z svojim soprogom voljno in potrpežljivo prenašala. Bog blagoslovi vsa pota Vajinega novozačetega življenja.— Helen Tomažič, tajnica št. 47.

St. 49, Noble, Ohio. — Sporočala bi rada, kako smo obhajale našo prvo obletnico. Sva ta dan smo imele naročeno sv. mašo s skupnim sv. obhajilom. Rože za altar nam je dal Mr. Jelerčić, cvetličar. Takoj popoldne pa se je začela vrtna veselica. Obiskal nas je Mr. Grdina in Mr. Leskovec, zastopnik A. S.; obiskal nas je tudi nadi naš g. župnik Rev. Father Bombač. Zvečer pa smo imele skupno večerjo. Može članic so bili tako navdušeni, da so nam v govo-

rih lepo častitali; še možem se lepo vidi, da smo si tako lepo složne. Plesalo in prepevalo se je pozno v noč. Tukaj izrekam lepo hvalo vsem, ki so se udeležili in nam povečali našo slavnost. Hvala Mrs. Darovec za obisk, in drugim posameznim članicam SŽZ. št. 14 in 32. Znale bomo tudi me upoštevati vam vsem, ki ste na en ali drugi način kaj pripomogle do naše slavnosti. — Sesterski pozdrav vsem članicam SŽZ. — J. Intihar.

Št. 53, Brooklyn, Ohio. — Na zadnji seji 1. sept. smo sklenile, da priredimo zabavo v korist naše podružnice pri sestri Katarini železniki, Jennings Rd. 4002. To bo dne 8. oktobra zvečer. Igrali bomo tombolo. Kdor bo srečen, da pokrije dobre številke, dobi dobiček. Vsaka članica daruje dobiček podružnici. Na ta način pridemo do groša, da nam ne bo treba zmiraj skladati skupaj za poštnino. Podružnica je suha, kot je vsaka na novo ustanovljena. (To pomeni, da nimamo nič v blagajni.) Zato vabimo tudi članice bližnjih podružnic, in vsaka naj pripelje s sabo tudi svojega moža, prijatelje in prijateljice. Kot je bilo sklenjeno, plača vsaka naša članica, ki se ne udeleži, en dolar kazni v blagajno naše podružnice. Prosim, da to upoštevate. Še enkrat vas v ljudo vabimo na našo podr. zabavo 8. oktobra. Dobrodošli! — Anna Jesenko, tajnica.

Kuhinjski kotichek.

KRAŠOVSKI ŠTRUKEL.

Pripravi:

- 3 šalce bele moke
- 2 jajci
- ½ žlice soli
- 2 veliki žlici masla
- za 3 cente kvasa
- 2 veliki žlici sladkorja.

Zgoraj navedeno vse dobro skupaj utepaj, toda poprej moreš imeti še kvas dobro shajan, predno zamesiš. Ko imaš vse to gotovo, pusti, da bo vse skupaj dobro shajalo pol ure.

Ko si nato testo razvaljala, namaži s sledečim, kar si že poprej pripravila, in sicer dobro umešano funt masla, katerega si umešala 3 šalce zmelega kruha ali drobtin, na to potresi ½ funta belih rozin, funt orehov (na drobno zrezanih), in 2 šalci sladkorja. Nato zavij, pusti zopet shajati za kakih 15 minut, nato deni v čisto kotenino ali drugo pripravnostno čisto stvar, ter deni kuhat. Ko se kuha eno uro ali uro in pol, je štrukel gotov, vendar ga moraš med kuho enkrat obrniti v vodi, da se na obe strani dobro prekuha.

Mrs. Frances Opara,

žena krašovskega moža. — Euclid, O.

"RAJŽEVA" PRIKUHA.

Skuhaj na mleku 1½ šalce riža. Mora biti navadno gost. Ko je kuhano, zamešaj eno jajce, eno šalco cukra, in eno žličko putra. Olupi 8 do 10 breskev, in jih prereži čez polovico. Deni v kozico najprvo "rajž", potem breskve, eno poleg druge, nato zopet rajž in nato zopet breskve; to delaj tako dolgo, dokler

nisi vse breskve porabila. Deni v peč in peči tako dolgo, da postanejo breskve mehke. Ta jed se dene mrzla na mizo.

BRESKVIN "CAKE".

Pripravi:

- ¼ šalce putra
- ½ šalce cukra
- eno jajce
- 1½ šalce moke
- ½ šalce mleka
- 2 žlički "baking powder" — in malo soli.

Zmešaj prve tri stvari skupaj. Presjaj moko in baking powder, in zmešaj z mlekom, nato prideni k prvim trem stvarim. Vse skupaj dobro zmešaj. Deni v dve posodi za cake (cake pans). Olupi 5 breskev, jih zreži na tanke koščke, položi jih na testo eno zraven druge. Potresi malo s cukrom in cimentom. Deni v peč. Vročino naredi kakor za kruh. Peči približno 45 minut.

Mrs. Dorothy Strniša,

Cleveland, Ohio.

"RAJŽELC".

V Zarji sem čitala štiri recepte za rajžele. Naj podam še jaz enega, kakor smo pripravljali rajžele v Domovini.

Telečji rajžele dobro osnaži, ter mehko skuhaj v slani vodi. Skuhanega in dobro ocejenega fino sesekaj, deni v skledo in nanj vlij eno šalčko in pol mleka, 4 rumenjake, 4 jedilne žličke drobtin, malo soli in dišev. Vse prav dobro zmešaj, ter končno narahlo pri- mešaj še sneg od štirih beljakov. Napravi testo kot za jabolčno potico, raz-

tegni ga prav na tanko, in nanj podeljivi rajžele zmes. Zavij, deni v dobro namazano posodo, in peči pri srednji vročini. — V Domovini smo tako pripravljali rajžele servirali poleg telečje pečenke z omako. — Johanna Suscha,

Sheboygan, Wis.

GOSPODINJSKI NASVETI.

Madeže na finem sobnem tlaku (waxed floor) lahko odstraniš, ako drgneš po istem kraju s cunjjo, namazano ali pomočeno v turpentine, nato pa po isto mesto zopet nadrgneš z voskom.

Da odstraniš duh od rib in čebule iz prstov, namaži prste z limoninim sokom.

Da zamoriš smrdljivi duh od ovenelih cvetlic v vazah, napolni vase z mrzlo vodo, kateri si pridejala nekoliko sode. Pusti tako stati par minut.

Josephine Erjavec.

ORANGE PUDDING.

½ cup sugar, 1 tablespoon cornstarch, 1 tablespoon butter, 8 to 10 lady fingers, 1 cup orange juice, grated rind of 1 orange.

Mix sugar and cornstarch. Add beaten yolks, orange juice and butter. Cook in double boiler. Add orange rind and stiffly egg whites.

Now arrange a layer of lady fingers, then a layer of warm sauce, repeat with sauce on top. Cool and place in ice box over night. Serve with whip cream, or plain or with fruit and fruit juice.

Mary Raddell.

Trije rodovi

Spisal Engelbert Gangl

(Dalje)

“Le živimo, dragi moj, živimo! To je najbolje in najpametneje! Življenje je zato, da ga človek uživa. Doma sem bil kakor medved v kletki, a tu živim, kakor se mi hoče. Nikar ne povešaj glave! Tu morajo biti naše želje drzne, potem se uresničijo vsaj deloma. Malodušnost in ozkosrčnost te je sklonila k zemlji. Nad teboj zavihra veliko življenje in te pogazi in ugonobi!” ga je učil Prelič.

Človek potuje po prašni cesti. Obleko mu pokrije prah, da je videti vsa umazana in zanemarjena. A pride domov, otepe prah, očedi obleko — in zopet je vsa lepa in nova.

In tako se je otresel tudi France vseh misli, vseh spominov na potovanje po domači zemlji. Ves drug človek je bil — ves lep in nov, da je imel Ilija nad njim dopadajenje.

To je šlo tolika časa, dokler je imel Ribič kaj denarja v žepu. Ko se je začel žep prazniti, so ga zopet naskočile skrbi, kaj bo zdaj. Zdaj še nazaj ne more, ker nima več toliko, da bi bilo za pot v domovino.

“Zdaj je prišla doba, da izpolniš obljubo,” je opozoril France Preliča.

“Kakšno obljubo?” se je začudil Ilija.

“Dejal si, da mi preskrbiš dela, kadar ga bo treba,” je rekel Ribič.

“Vidi se, da si otrok,” ga je zbadal Prelič, “vedno te naj vodim kakor otroka. Saj si se vendar že moral razgledati, da te ni treba vleči za povojke kakor majhno dete. S tabo je težko izhajati. Ko bi ti ne bil prijatelj, bi te pustil sredi ceste. Na vseh koncih in krajih se ti ponuja kruh, samo prijeti je treba zanj. A ti tiščiš roke v žepu in čakaš, da se ti pride delo samo ponujati.”

V Francetu je vstajal črt. Najrajši bi udaril Preliča po ustih, da bi mu izbil vse umazane zobe, a potem bi ga res ostavil sredi ceste, da bi se izgubil in da bi ga uničili. Krotil se je torej in ga prosil pomoči.

“Kar sva imela, sva potrošila. Res, prijatelj, prosim te, samo namigni mi, kam se naj obrnem za prvo silo. Pa saj tudi ti ne boš mogel živeti kar tako,” je govoril Ribič.

“Zame se nikar ne boj! Moja briga naj ne bo tvoja briga,” je odvrnil Ilija. “Pojdi, da ti pokažem, kje je dovolj kruha!”

Šla sta na obrežje. Velike ladje so stale tam v pristanišču. Vse polno ljudi se je gibalo. Vse je mrgolelo kakor v mravljišču. Težaki so prevržali na vozovih blago, drugi so valili sode, tretji nosili na ramah zaboje. Oni so znašali razno blago na ladje, drugi so ga vlačili z ladij. Vsi so bili umazani in znojni od dela. Nihče ni počival. Živ-

ljenje se je gibalo naglo, enakomerno, brez oddiha, brez počitka. Mišice so bile napete. Dlani žuljave kakor iz trdega podplata. Pazniki, nadzorniki so hodili med živimi stroji, kričali, naganjali k delu. Vse je šlo prepočasno, leno, zaspano. Naprej, naprej! Brez odmora, brez prestanka mora delati tak živ stroj. Še toliko nima časa, da bi si otrl znoj s čela. Teče mu v debelih curkih po licu. Žile se napejajo, ko nakladajo roke težak tovor na rame. Človek se skloni pod njim, ves se zašibi, kakor da se zdajci prelomi v pasu. Ti živi stroji — ubogi trpeči ljudje — delajo tiho, nemo, z naporom vseh sil, z nadčloveškimi močmi, z velikanskim samozatajevanjem. Pogledi so mračni, nobenega upanja ni, da bi bilo jutri bolje nego je danes. In naj bi se kdo oglasil, same s pritajenim zdihom se upril krutemu delodajalcu — pri tej priči ga odslove iz službe, zakaj za vsakega ima sto namestnikov, ki čakajo gladni in žejni tam v ozadju.

“Bože moj!” je vzdihnil France. “Ali me to čaka? . . .”

“Da, dragi moj, tako bomo začeli!” odgovori Ilija. “To je ameriško delo. . .”

In ko je delo končano, gredo živi stroji počivati. Vsi so sklonjeni in izmučeni; kakor da ni več mozga v kosteh, drsajo po tlakovanih ulicah, globoko nagnjeni k tlom. Zdaj si šele otere ubogi trpin znoj s čela. Pogleda ne obrne nikamor od tal. Zakaj na levo in desno kipe tik pod nebo ponosne, velikanske zgradbe, bogate, prekrasne palače, visoke in drzne, da jim komaj oko splava do slemena. Vse te zgradbe stoje na žuljih živih strojev, zgrajene so iz njegovih izčrpanih moči, lepo okrašene s krvavim znojem nemega trpina. Tja ne sme pogledati njegovo oko, da se ne razlije žolč po človeku. . .

Počitek je kratek. Zgodaj potrka dolžnost na vrata. Kostí pokajo od utrujenosti, a kruh kliče, zakaj sto rok, kruha lačnih, čaka pripravljenih, ako ni ob pravem času živega stroja na odkazano mesto.

“Glej, tu je bil tudi moj začetek!” je pripovedal Prelič. “Samo da pride človek do dela, potem si že kako pomaga naprej. Zdaj si videl, kje režejo ljudem kruh. Stopi torej jutri zjutraj sem, morda dobiš kaj. Danes se še lahko komu zdrobi in zlomi roka ali mu jo odtrga stroj; jutri bo treba zanj namestnika. Če ti je sreča mila, izbero tebe, in potem imaš kruh.”

“Ali ne pojdeš z menoj?” je vprašal France Ilijo.

“Dobro, pa grem s tabo!”

“Res te prosim! Navadil sem se sicer že nekoliko angleških besed, a vendar se bi sam še ne mogel pomeniti.”

Žalosten je legel France spat.

Mračno je še bilo, ko je vstal Ilija in se začel napravljalati.

“Ali že greva?” ga je vprašal Ribič.

“Ne še. Samo majhno pot imam še. Takoj se vrnem. V tem se opravi, in potem odideva za kruhom,” je odgovoril Prelič.

Ribič je vstal in se napravil. Čakal je in čakal, a Ilije ni bilo nazaj. Zdanilo se je že popolnoma. Na ulicah se je razvilo življenje, a Ilije še vedno ni bilo nazaj. Franceta se je polasti nemir. Sumiti je začel, da mu je Ilija odšel in da ga več ne bo nazaj. Čas je hitel, škoda vsake minute. Čakati ne kaže več. Ribič se je torej odpravil z doma in krenil proti pristanišču.

Ko je došel tja, se je mravljišče živahno gibalo. France je stopil prav blizu, bil je čisto v sredi velikega življenja. Gledal je okrog in iskal, kam se naj zateče, da poprime za delo. Mimo je privozil težak, ubogi živ stroj, voziček, naložen z železjem. Roke so mu bile napete kakor da se mu zdajci iztrgajo iz ramen. Odleteli so gumbi na srajci. Težko so dihale razgaljene prsi.

Peza je bila prevelika. Težak je postal in se oddahnil. Pljunil je v dlan in pomel roko ob roko.

Hitro je pristopil paznik. Sirovo se je zadržal nad njim: "Vi samo počivate in nič ne delate. Takega človeka ne moremo rabiti! Tu je vaš zaslužek, in z Bogom!"

Težak je hotel ugovarjati, se opravičiti.

"Nič besed! Zdaj bi se še upiral!" Segel je v žep in mu odštel denar. "Opravila sva! Z Bogom!"

Živi stroj je dokončal svoje delo. Odšel je in se izgubil v množici.

Paznik se je ogledal. Pristopil je France in dejal: "Bom pa jaz namesto onega!"

"Dobro! Vozite dalje, tam do onega skladišča," je velel ta in pokazal s prstom na veliko poslopje tam daleč ob obrežju.

France je prijel za ročaje in dvignil breme. Bilo je težko. Še nikoli ni bilo v njegovih rokah tolike peze. Mislil je, da mu popokajo žile, da se razklenejo roke v sklepkih. Vsa njegova telesna moč se je uprla v težo voza in ga premaknila. Ko je pripeljal voz do skladišča, je bil ves premočen od znoja.

"O, Ilija, kaj si napravil z menoj!" je zdihoval sam pri sebi.

A kako bi ga čul Ilija! Ta je v tem času že potoval globoko dol v druge kraje, kjer je bival prej in kjer se mu obeta boljši in lažji zaslužek.

France je trpel huje nego živina, trpel toliko bolj, ker ni bil vajen delu. Koža mu je razpokala na dlaneh. Peklo ga je, ko je prijemal za delo. Ves je bil truden in upehan, a trpel je brez ugovora, brez mrmranja. V duši mu je bilo hudo in žalostno, zakaj v nji so mu vstajali spomini na lepe čase, ki jih je lahkomišelnost in brezskrbnost užival doma. Kes mu je množil trpljenje, spoznanje ga je mučilo bolj od težkega dela. Zaslužek je bil skromen, v početku ga je bilo komaj toliko, da je zadoščal za stan in jed. Ko se je izkazalo, da je uporaben delavec, so mu nekoliko primaknili.

Hej, lepi dolarji v žepu, in France bi si ne privoščil ene vesele ure!

Zašel je v družbo, ki je pela in pila. Denar je rožljaval Francetu v žepu; pozabil je na trpljenje,

užival je svobodo in bil vesel z veselimi.

Drugo jutro se je zbudil s težko glavo. Pogledal je in je videl, da se je zakasnil. Naglo je planil s postelje, brž se je oblekel. Še umiti se ni utegnil, tako se mu je mudilo. A ko je došel na svoje mesto, ni bilo več prostora zanj. Drug težak je opravljal njegovo delo.

"Zaspancev ne rabimo!" ga je pozdravil paznik. "Hodite z Bogom in si poiščete dela drugod, kjer vas bodo plačevali za spanje."

Tako je stal France sredi ceste. Vprašal je tu, vprašal tam — a nikjer ga niso mogli rabiti, ker je bilo dovolj delavcev.

Kam in kaj zdaj?

Odpravil se je v kraje, tja, kjer je čul, da dela več njegovih rojakov globoko pod zemljo v rudokopih.

Sprejeli so ga z novico, da se je ravno zasul rov. ki je pokopal več delavcev. Ker jim je bilo treba namestnikov, so ga sprejeli v delo.

In tako je zanj ugasnilo solnce, razsvetljevala mu je težko pot življenja blede lučca, ki je svetila pred njim, ko je izkopal iz zemlje bogastvo tujemu, neznanemu človeku.

Ril je kakor krt v mračnih, zatohlih podzemskih hodnikih. Udarci njegove rovnice so odmevali od dolgih sten, vročina je pritiskala, da je delal nag do pasu. Znoj ga je oblival, kakor da bi ga obdejala mlačna kopelj. Ni se ozrl kvišku. Tam je visel nizko nad njim kameniti strop, podprt z lesenimi stebriči. Stali so skrivljeni, zlomljeni v sredi. Velikanska je bila peza, ki je slonela na njih. Če odnehajo šibki podstavki in če zagrmijo kameniti sklad — kdo bo vedel, kje je pokopan? Razdrobi ga in razmelje, da ne ostane kost pri kosti. Kakor se je zgodilo onim, katerih ostanke iščejo zdaj pod kamenjem, tako se lahko zgodi tudi njemu. Delal je pod zemljo v večnem strahu in trepetu. Odbijal je kamenje, da si z glasnim, naglim kljuvanjem razpodi žalostne misli.

Daleč tam v sosednem rovu so raztrelevali kamenje. Zabučalo je po rudniku, kakor da prihaja silovit vihar, kakor da se ruši kameniti strop. Zazeblo je Franceta, obšla ga je groza pred smrtjo. Spel je roke kvišku, da prestreže podirajoče se sklade, da ga ne zasujejo in ne umore.

Bil je le strel, ki je odmeval v podzemlju. Smrti ni bilo. . .

Ali bi ne bilo bolje, da pride? Trajalo bi samo trenutek, hipna bolečina — in potem bi bilo vsemu konec. Morda bi ga privlekli na dan, na svetlo solnce, a kdo bi ga spoznal? Ves bi bil spačen, vse kosti bi bile zdrobljene, a končano bi bilo vendarle.

In kadar je dokončal delo in prišel iz jame, so ga skelele oči. Ni mogel gledati solnca, navadil se je teme.

(Naprej prihodnjič.)

SUGGESTIONS BY OUR SUPERINTENDENT OF EDUCATIONAL CLUBS.

Vacation days are over, and I know we are all ready to start the fall activities with a determination, to make this the most successful year on record in the Slovenian Ladies' Union.

I have been thinking a great deal about the fall work, and my opinion is this: If the branches of our Union give the young members constructive work to do, responsibilities to shoulder, and above all, give earnest and sympathetic leadership, there will be no need to fear the future of our junior members. This will also create new interest.

Now is the opportune time to organize new educational clubs, or renew the old ones. For only by having clubs or committees in each branch, that will make plans for us, can we make our meetings peppy and interesting.

Let's look forward to each meeting and remember them with pleasure. I'd suggest that every branch plan their next meeting to be a Friendship meeting.

In the Slovenian Ladies' Union there are many wonderful friendships. Through the close contact of mutual interest in the branches of our Union we have come to know and love one another. The members are quick to rejoice in the happiness of one another, and are equally quick to comfort each other in time of sorrow and distress.

In keeping with the spirit of friendship, it might be interesting for the president of each branch, to tell something of the good deeds that have been performed by some of the members during the month, deeds that were a proof of true friendship.

Almost a sure way of improving the interest in our meetings is to have a social program each meeting after the regular business.

Each branch has members who would be able to plan such programs, if they were only organized in clubs. So, let's get them organized.

You may write to me at any time and I'll be more than happy to render you any assistance you may desire.

Albina Novak.

BRANCH NO. 1, SHEBOYGAN, WIS.

SHEBOYGAN FLASHES!

Splits! Strikes! Spares and a perfect score! What do these words imply? Of course, Bowling. And by the way, girls, it is just around the corner.

Sheboygan intends to have a team and what a team! One that won't be penetrated by any means.

The team intends to have match games with neighboring towns.

Now get busy, captains and scouts, start gathering your aces together and let's start the ball arolling.

We particularly have our eyes peeled toward "Sandy and Torchy's" club

Hey! Hey! not so fast, we know that you have your line up already.

Speaking of West Allis, a club that can achieve such recognition and popularity and an entire membership of one hundred per cent in so short a time has to be commended upon.

We take our hats off to you, West Allis! If more of such youthful enthusiasm would prevail in other SZZ. clubs as in yours, the various membership drives would be increased 100 per cent.

Your determined enthusiasm reminds me of a glass of champagne. A continuous sparkle and bubble till it reaches the top. I sort of envy your zeal.

More power to you, but nevertheless we hope to subdue your zealously somewhat if we ever contact in a match game either on our local allies or yours.

Mary Zore.

BRANCH NO. 17, WEST ALLIS, WIS.

With the eruption of the volcano we now find the "Dawn" shining brightest on little West Allis. Why?? What's happened? Didn't you hear about it? By obtaining the most new members during the campaign, West Allis won the "Golden Memory Book". Good work, but let's keep it up.

We are having an entertainment and dance to celebrate this event. We invite and hope to see all the neighboring lodges there, mainly Milwaukee, Bay View, Sheboygan and Chicago. We would like to see all your signatures in the Memory Book.

The dance is to be held Oct. 2nd at Labor Hall on the corners of So. 65th St. and W. National Ave.

Our last meeting was very interesting. First of all, it being a perfect day, the lodge in body had a picture taken. There were 123 members present. Really, the church hall was too small to accommodate such a large crowd.

A cake, large enough to serve every one, was donated by Mrs. Schlossar, the president. That's what we call a cake and a half. Besides being large it was also delicious.

Another thing of interest took place. Numbers were drawn and a prize, donated by Mrs. Tratar, was won by a lucky member.

In conclusion the young girls "singing club" sang Croatian and Slovenian songs, which all the mothers enjoyed.

Hoping to see all the neighboring branches at the dance, with promises for a good time we must sign off, with three cheers for West Allis. Until next time, so-long. —

Sandy and Torchy.

BRANCH NO. 26, PITTSBURGH, PA.

October the 12th is right in our hands, therefore members, don't forget your gingham dresses, and the men there don't forget your overalls. What a wonderful time this depression dance

will be. And remember, our Kentucky Mountainers from over the mountains will be there playing at this dance. The dance hall will be decorated to resemble a barn, with corn stalks all around and a few dim lights here and there. Just think this is the 1st barn dance that was held in this fall. Now, don't forget to bring some new members with you and let them join us; they don't know what they're missing. I hear we are getting some new members this coming meeting. Now, don't forget to let all the members bring their friends to this dance; the admission is only 25c and that is one sure way that we'll get some members, namely, by bringing them along and showing them what a good time they too can have by being members of the S. L. U. — And don't forget the coming meeting, as we are having another surprise for you all.

Rose Balkovec.

BRANCH NO. 41, CLEVELAND, O.

At our last meeting we had the largest crowd we ever had, and a good time was had by all after meeting. The apple strudel and coffee was delicious, not saying anything about our dancing. No matter how hot it was everybody danced until they were all wet.

Thanks to Mrs. Dremel for the flowers that she sent for our meeting, and also Mrs. Somrak for the songs that she sang, and everybody that joined in.

Ladies, please come again to the next meeting as we will discuss all about our dance to be held in November, when the lucky number will be drawn for the curtains.

Mary Raddell.

BRANCH NO. 50, CLEVELAND, O.

HELLO, FOLKS!

We haven't been present on the page for a while, but we want you all to know that Lodge No. 50 of Cleveland is still very much alive and going strong. Our summer activities were not very many but we did have a hike for the members which every one enjoyed. And now we are going to give an anniversary dance Saturday, October first, and we hope to repeat the success of our first spring dance. Every one is working hard and if effort means anything we will certainly see a large turnout.

We are also busy with plans for the convention, which, as you all know, is going to be held in Collinwood, and we are all looking forward with pleasure to that time in May when we shall be able to meet some others of our sister members of the SLU, especially those outside of Ohio, and be able to exchange ideas, besides getting acquainted with each other.

Next month we will tell about our dance, and we know that all the lodges are going to wish us success. So until then we will say: "Au Revoir!"

Angela Hlabsh.